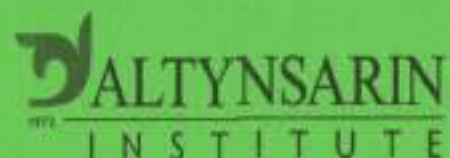

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ / МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Ы.АЛТЫНСАРИН АТЫНДАҒЫ АРҚАЛЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ИНСТИТУТЫ / АРҚАЛЫКСКИЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
ИМЕНИ И.АЛТЫНСАРИНА

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ / ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА
6B01707 – «Қазақ тілі мен әдебиеті» (IP) / «Казахский язык и литература» (IP)

Қабылдау жылы / Год приема: 2025

Арқалық, 2025 ж.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ / МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Ы.АЛТЫНСАРИН АТЫНДАҒЫ АРҚАЛЫҚ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ИНСТИТУТЫ / АРКАЛЫКСКИЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
ИМЕНИ И.АЛТЫНСАРИНА

КЕЛІСІЛДІ / СОГЛАСОВАНО:

«Арқалық қаласы әкімдігінің білім бөлімі» ММ /
ГУ «Образования акимата города Аркалыка»

Басшысы / Начальник: Маметеков Е.Ж.
«15» ж.

Ғылыми кеңес шешімімен БЕКІТІЛДІ /
УТВЕРЖДЕНО по решению ученого совета
Хаттама / Протокол № 11 «16» 01 20 25 ж. / г.
Басқарма Төрағасы – Ректор Ж.А.
И.о. Председателя Правления – Ректора

 Т.Е.Еншапов

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ / ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПРОГРАММА
6B01707 – «Қазақ тілі мен әдебиеті» (IP) / «Казахский язык и литература» (IP)

Қабылдау жылы / Год приема: 2025

ПЕДАГОГИКА ЖӘНЕ ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ / ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГИКИ И ФИЛОЛОГИИ

Білім беру бағдарламасы / Образовательная программа: 6B01707 – Қазақ тілі мен әдебиеті (IP) / Казахский язык и литература (IP)

ББ түрі / Вид ОП: инновациялық / инновационный

Құрастырғандар / Составители:

Рахметова Б.А. – «Қазақ тілі мен әдебиеті» (IP) білім беру бағдарламасының жетекшісі / руководитель образовательной программы «Казахский язык и литература» (IP)

Шакирова К.М. – «Қазақ тілі мен әдебиеті» (IP) білім беру бағдарламасының аға оқытушысы / старший преподаватель образовательной программы «Казахский язык и литература» (IP)

Таутина Б.А. – «Қазақ тілі мен әдебиеті» (IP) білім беру бағдарламасының аға оқытушысы / старший преподаватель образовательной программы «Казахский язык и литература» (IP)

Сайлан А. – «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының 4 курс студенті / студент 4 курса образовательной программы «Казахский язык и литература»

Байшева А.А. – «Арқалық қаласы білім бөлімінің Ы.Алтынсарин атындағы гимназия» КММ, педагог-сарапшы / КГУ «Гимназия имени Ы.Алтынсарина отдела образования города Аркалыка», педагог-эксперт

Әдістемелік бюроның отырысында ұсынылды / Рекомендовано на заседании методического бюро

Хаттама / Протокол 5 «04» 12 2024 ж. / г.

Білім беру бағдарламасының жетекшісі / Руководитель образовательной программы

Рахметова Б.А.

Педагогика және филология факультетінің сапаны қамтамасыз ету комитетінің отырысында мақұлданды / Одобрено на заседании комитета по обеспечению качества факультета педагогики и филологии

Хаттама / Протокол 7 «12» 02 2025 ж. / г.

Факультет кеңесінің төрағасы / Председатель совета факультета

Калиев А.К.

Институттың академиялық кеңесінде қаралды / Рассмотрено академическим советом Института

Хаттама / Протокол 8 «17» 02 2025 ж. / г.

Академиялық кеңес төрайымы / Председатель академического совета

Педагогика және филология факультеті

Жусупова Ж.А.

1 КІРІСПЕ

1. Жобаның ББІ ("Педагогикалық білім беру әлеуетін күшейту" жобасы шеңберінде өзірленді)
2. Тапсырыс беруші ББІ – ҰЖБМ (ҚР Ұқпалық және жоғары білім министрлігі)
3. Бірлескен әзірлеушілер:
 - 1) Е. А. Бөкеевтің атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті
 - 2) Павлодар педагогикалық университеті
 - 3) Семей қаласының Шәкәрім атындағы университеті
4. Білім беру саласы: 6001-Педагогикалық ғылымдар
5. Дайындық бағыты: 6B01007 – Қазақ тілі мен әдебиеті
6. ТопББ: 0001 Қазақ тілі мен әдебиеті
7. Білім беру бағдарламасының мақсаттары білім беру кәсісінде құқыретті оқы-ұқысын ұйымдастыруда білікті қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімін даярлау, білім беру кәсісінде құқыретті оқы-ұқысын ұйымдастыруда білікті қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімін даярлау

3 КҮТІЛЕТІН ОҚЫТУ НӘТИЖЕЛЕРІ

3.1 Білім беру бағдарламасының оқу нәтижелері

Оқытудың нәтижесі

ON1. Аналитикалық ойлауды дамытады, ғылыми-зерттеу қызметінде дағдыларды меңгереді; ғылыми деректерді өңдеу бойынша сапалы жұмыс жүргізеді; ғылыми қызметті іске асыруда субъективтілік пен жауапкершілікті арттырады; өзіндік көзқарасы қалыптасады.

ON2. Біртұтас жүйе және адам ретінде қоғам туралы, қазіргі қоғамдағы рухани процестердің ролі, жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын қорғау саласындағы тараптардың құқықтық мүдделері, кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырудың экономикалық және әлеуметтік жағдайлары, адамға және табиғи ортаға зиянды және қауіпті факторлардың әсері, негізгі ұғымдары, тұрақты дамудың қазіргі заманғы тұжырымдамалар мен стратегиялары, практикалық мақсаттары туралы біледі.

ON3. Педагогикалық үдерісте білім беру және тәрбиелік міндеттерді, оқытудың түрлерін, формаларын және әдістерін біледі, алған білімдері негізінде білім беру үдерісін басқарудың әдістері мен құралдарын, принциптерін, жасанды интеллект пен нейрожелілердің негізгі заңдылықтарын қолданады меңгереді. Инклюзивті, жалпы білім беретін мектептердің арнайы сыныптары мен үйден оқыту жағдайында оқушыларды инклюзивті оқыту үлгісін қолдану жұмыстарын ұйымдастыруды, жоспарлауды және шешім қабылдауды үйренеді.

ON4. Педагогикалық психологияның негізгі ұғымдары мен терминдерін меңгеріп, психологиялық-педагогикалық білімді практика жүзінде қолданудың негізгі салаларын біледі, оқу және тәрбие үдерісіндегі адамның танымдық және жеке даму заңдылықтарын, фактілер мен құбылыстарды талдайды.

ON5. Әр түрлі деңгейдегі білім беру ортасын жобалау, сараптау және түзету мәселелерін шешуге кешенді тәсілді қолданады, адамның когнитивті және тұлғалық даму процесінің бәлігі ретінде үздіксіз оқыту тұжырымдамасын түсінеді және іс жүзінде қолданады, сонымен қатар жеке, қоғамдық және жерлік деңгейлерде қарым-қатынас пен өзара әрекеттесудің негізгі тұжырымдамалары мен теорияларын қолданады.

ON6. Адам тұжырымдамалары мен олардың оқуды түсінудегі және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын, оқыту теориялары мен олардың оқуды түсінудегі және білім беру үдерісін жобалаудағы маңызын ажыратады; жан-жақты оқыту үдерісіне қолайлы оқыту теориялары мен педагогикалық үлгілерді қолданады.

ON7. Әр білім алушылардың бастапқы кезеңдерін, олардың оқу әлеуеті мен нақты қолдау қажеттіліктерін тани алады, өз білім алушыларына нақты қолдау, жетекшілік ету, оқыту және бағалауға қатысты жеке қажеттіліктерін қарастыра алады, қазақ тілі мен әдебиеті негізінде пәндік дағдыларды, өзіндік және өзара бағалауды жүзеге асырады.

ON8. Оқу мен оқытудың инновациялық стратегияларын, сондай-ақ пән бойынша ұзақ мерзімді, орта мерзімді, қысқа мерзімді сабақ/сабақ жоспарларын, оқу және сыныптан тыс іс-шаралар негізінде білім беру үдерісін және/немесе сыныптан тыс іс-шараларды жобалау, өткізу және бағалау әдістері мен құралдарын қолданады; эксперименттердің нәтижелерін және/немесе жиналған деректерді талдап, қорытынды жасайды.

ON9. Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі мен дыбыстық құрылымы, заңдылықтары, ішкі ерекшеліктері туралы теориялық ұғымдарды түсіндіреді; фонетикалық терминология мен транскрипцияны қолданады; кешенді фонетикалық талдау әдістерін қолданады; тіл фонетикасын теория мен практикада оқытады.

ON10. Қазақ әдеби тілінің лексикалық-фразеологиялық жүйесін, негізгі категорияларын түсіндіреді; лексикалық және фразеологиялық бірліктердегі парадигматикалық, синтагматикалық байланысты, лексикалық бірліктердің арақатынасын түсінеді.

ON11. Мәтіндегі сөздерді мәтіннің мағынасына қарай талдайды; сөзжасамның ғылыми-теориялық негіздерін түсіндіреді; сөзжасамдық талдау жүйесін және сөз тудырушы жұрнақтарды түсіндіреді; қазақ тілі морфологиясының ғылыми теориясын түсіндіреді; сөзді түрлендіру жүйесі туралы құзыреттілікке негізделген білімге ие.

ON12. Қазақ тілінің синтаксис теориясы мен синтаксистік құрылымын түсіндіреді; синтаксистік ұғым бірліктерін ажыратады; қазіргі қазақ әдеби тілінің нормаларына сәйкес сөйлем құрастырады; сөз тіркестеріне, сөйлем түрлеріне жан-жақты талдау жүргізеді.

ON13. Шешендік өнер мен логикалық ойлауды қолданады; ұлттық құндылықтарды, қазақ ауыз әдебиетінің тарихын, фольклортану мен фольклортанудық зерттеулерді түсіндіреді; көне түркі әдебиетіне ортақ әдеби және мәдени ескерткіштерге сипаттама береді; ақындар мен айтушылар поэзиясын түсініп, пікір айтады.

ON14. Қазақ әдебиетіндегі негізгі әдеби мотивтерді сипаттайды; жазба әдебиеттің қалыптасуы мен дамуын түсіндіреді; тәуелсіздік кезеңіндегі қазақ әдебиеті қайраткерлерінің мұрасын меңгереді; прозаға, поэзияға және драматургияға, сатира жанрындағы жанашыл ізденістерге, жанашыл әдебиеттану мен әдеби сынға қатысты шығармаларды ұсынады.

ON15. Дүние жүзі әдебиеті тарихының қалыптасуы, дамуы, тенденцияларын түсінеді; қазақ және әлем әдебиетін салыстырады; автор мен кейіпкер арасындағы байланысты түсіндіреді; әдеби гендер мен тип, әдеби мектептер, әртүрлі ағымдар мен стильдер туралы негізгі түсініктерді меңгереді; пәндік ұғымдарды, ережелерді, теориялық талдау әдістерін түсіндіреді.

ON16. Мәтінге тілдік, логикалық талдау жүргізеді; оқушылардың ауызша және жазбаша сөйлеу дағдыларын жетілдіреді; мәтіннің негізгі идеясы мен мағынасын анықтайды; жалпы тілдік құзыреттілігін және тыныс белгілері мен емле ережелерін білуін көрсетеді; орфографиялық талдау жүргізеді.

9 БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

9.1 Негізгі білім беру бағдарламасы модульдерінің сипаттамасы 6001707 – Қазақ тілі мен әдебиеті - ІР

Модуль атауы	Есептеу	Құрамдағы модульдердің атауы (таңдаумен, тәжірибе)	Оқу нәтижелері	Пререквизиттер	Постреквизиттер
Тарих және философиялық ғылымдар модулі	10	Қазақстан тарихы	ОН1	Мектеп курсы	Философия
		Философия	ОН1	Қазақстан тарихы	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)
Әлеуметтік-саяси білім модулі	8	Әлеуметтану	ОН1	Қазақстан тарихы	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)
		Саясаттану	ОН1	Қазақстан тарихы	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)
		Мәдениеттану	ОН1, ОН9	Қазақстан тарихы	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)
		Психология	ОН3, ОН7	Қазақстан тарихы	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)
Аспарттық және коммуникативтік модулі	25	Орыс (Қазақ) тілі	ОН1	Мектеп курсы	Педагогикалық жетілеулер және мотивация
		Шетел тілі	ОН4	Мектеп курсы	Педагогикалық жетілеулер және мотивация
		Ақпараттық және коммуникативтік технологиялар	ОН5	Мектеп курсы	Педагогикалық жетілеулер және мотивация
Денсаулық сақтаушы модулі	8	Денсаулық сақтау	ОН7	Мектеп курсы	Педагогикалық жетілеулер (педагогикалық практика, 3-курс)
ЖБП ТК	5	Кәсіпкерлік негіздері және қаржылық сауаттылық	ОН2	Қазақстан тарихы	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)
		Әлеуметтік және тіршілік қауіпсіздігі негіздері	ОН2	Қазақстан тарихы	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)
		Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негіздері	ОН2	Қазақстан тарихы	Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)
		Ғылыми жетілеу әдістері	ОН1	Қазақстан тарихы	Педагогикалық жетілеулер (педагогикалық практика, 3-курс)
Білім алушының тұлға ретінде қалыптасу модулі	22	Балалардың жас ерекшелігі және физиологиялық ерекшеліктері	ОН5	Мектеп курсы	Білім беру әдісі психология және өмір ерекшелігі мен коммуникативтік тәжірибелері
		Білім берудегі психология және өмір ерекшелігі мен коммуникативтік тәжірибелері	ОН4	Балалардың жас және физиологиялық ерекшеліктері	Психологиялық және педагогикалық білім (педагогикалық практика, 3-курс)
		Білім беру туралы ғылым және оқытудың	ОН3, ОН6	Балалардың жас және физиологиялық	Оқытудың әдісі мен технологиялары.

Қазақ тілінің сөзжасауы және оқыту негіздері	ОН11	Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері. Қазақ тілінің лексикалық жүйесі және оқыту негіздері	Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері
XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі	ОН14	Қазақ фольклоры және оқыту негіздері	Қазақтың қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі
Қазақ тілінің тарихи грамматикасы	ОН12	Қазақ жазу тарихы	Салыстырмалы грамматика. Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері
Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы	ОН6, ОН7, ОН8	Ғылым және мәдениеттің жаңа деңгейі, интеллект және интеллект. Оқыту, оқығандық мен технология тарихы. Ғылым мен мәдениет дәуір әдебиеті және оқыту жүйесі	Қазақтың қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі. Әдебиет теориясы. Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері
Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері	ОН11	Қазақ тілінің сөзжасауы және оқыту негіздері	Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері
Салыстырмалы грамматика	ОН9, ОН10, ОН11, ОН12	Қазақ тілінің тарихи грамматикасы	Қорытынды аттестаттау
Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері	ОН10	Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері	Мәтін және лингвистикалық талдау негіздері. Академиялық сауаттылық негіздері. Академиялық теориясы және мәтін жазу негіздері. Көркем шығарманы терминдер, лексика, стиль. Тілдік денситет және қазақ тілі экологиясы
Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері	ОН12	Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері. Қазақ тілінің тарихи грамматикасы. Қазақ тілі сөзжасау мен тыныс белгілері	Мәтін және лингвистикалық талдау негіздері
Қазақтың қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі	ОН14	XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі. Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы	Тәуелсіздік жылдарындағы қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі
Академиялық сауаттылық негіздері	ОН1	Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері	Дипломдық жұмыстың әдіс-тәсілдерін жазу және қорғау, негізгі көшпелі еңбектің талдауы. Қорытынды аттестаттау
Әдебиет теориясы	ОН15	Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы	Қорытынды аттестаттау
Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері	ОН6, ОН7, ОН8	Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы. Оқыту және оқығандық және дәріс оқыту	Қорытынды аттестаттау

		Қазақ тілін оқыту теориясы мен технологиясы	ОН16, ОН17, ОН18	Бағалау және бағалау. Оқыту, бағалау мен технологиялары	Қорытынды аттестіктеу
		Мәтін және лингвистикалық талдау негіздері	ОН11, ОН16	Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері. Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері	Қорытынды аттестіктеу
		Тәуелсіздік жылдарындағы қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі	ОН14	Қазіргі қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі	Қорытынды аттестіктеу
		Ақпарат теориясы және мәтін құру негіздері	ОН16	Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері	Қорытынды аттестіктеу
		Көркем шығарманы герменевтикалық талдау	ОН14, ОН15, ОН16	Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері	Қорытынды аттестіктеу
		Тілдік қажеттік және қазақ тілі экологиясы	ОН16	Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері	Қорытынды аттестіктеу
Қорытынды аттестіктеу	8	Дипломдық жұмысты (жобаны) жазу және қорғау немесе көпөнді есептің амал тапсырм	ОН1, ОН2, ОН6	Академиялық сауаттылық негіздері	-

Мазмұны

1.	Жалпы сипаттау	10
2.	Бағдарламаның негіздемесі.	12
3.	Негізгі бағдарламаның құрылымдық сипаттамалары	17
4.	Бағдарлама құрылымы және оқу нәтижелері	
4.1	Педагогикалық компоненттің құрылымы	19
4.2	Пәндік компоненттің құрылымы	28
4.3	Міндетті компоненттің құрылымы	43
4.4	Прогресс	48
5.	Бағдарламаның еңбектері	
5.1	Бағалау	51
1-ҚОСЫМША	Білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары	53
Әдебиеттер тізімі		59

1. Жалпы ақпарат

1.1. Білім беру бағдарламасының атауы	ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ӘДЕБИЕТІ	
1.2. Білім беру бағдарламасын әзірлеу бойынша топ:	Жетекші университет	
	Ы. Алтынсарин ат. Аркалық педагогикалық институты	Е. А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті
		Павлодар педагогикалық университеті
		Семей қаласының Шәкәрім атындағы Университеті
1.3. Білім беру бағдарламасының түні (Ұлттық біліктілік шеңберіне сәйкес)	Бакалавриат, 6 деңгей	
1.4. Жалпы академиялық кредиттер саны	240	
1.5. Оқу түрі	Күндізгі	
1.6. Бағдарламаның болжалды ұзақтығы	4 жыл	
1.7. Білім беру бағдарламасының қысқаша сипаттамасы Білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері	«Қазақ тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы қазақстандық жоғары оқу орындарының ынтымақтастығымен және халықаралық консультанттарды тарта отырып әзірленген, педагогтерді даярлауға арналған Ұлттық білім беру бағдарламасы болып табылады. Бұл білім беру бағдарламасы (БББ) ұлттық болғандықтан, ондағы сипаттамалық мәтіндерде нақты ақпарат жоқ, бірақ жалпы педагогикалық қағидаттар мен тақырыптар қамтылған (1-қосымшаны қараңыз.). Бағдарламаның толық сипаты, мысалы: әдіснамалар мен бағалау мәселесі институционалдық және өмірлік жағдай ескеріле отырып, жоғары оқу орындарының іске асыру жоспарларында айқындалатын болады. «Қазақ тілі мен әдебиеті» БББ – білім беру мекемелерінде (мектеп, колледж, гимназия) қазақ тілі мен әдебиетін оқытуға мамандандыратын және мұғалімдік жұмысқа кіріспес бұрын даярлайтын бағдарлама. БББ-сы 60 академиялық кредиттік педагогикалық компоненттен (педагогикалық практикамен бірге), 56 академиялық кредиттік міндетті компоненттен; 124 академиялық кредиттік пәндік компоненттен (8 академиялық кредиттік қорытынды аттестаттаумен бірге) тұрады. Пәндік компонент 5 модульден тұрады: "Қазіргі қазақ әдеби тілі: теориялық негіздері", "Әдебиет теориясы мен тарихы", "Пәнаралық және тілдік мәдениет", "Кәсіби мамандандыру", "Кәсіптік мамандандыру". Аталған БББ-сы қазақ және орыс тілдерінде оқытатын барлық мектеп түрлері үшін ортақ болып табылады және бірінші деңгейдегі «Қазақ тілі және әдебиет» пәні бойынша пән мұғалімін дайындауға арналған. БББ педагогикалық және әдістемелік құзыреттілік арқылы ғылымның барлық салаларында әдеби, ғылыми, ресми, іскерлік, саяси, заң және экономикалық тілдерді меңгеру арқылы пән мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігін дамытуға бағдарланған. БББ-сы қазақстандық қоғамның заманауи қажеттіліктеріне (қазақ-орыс қос тілділік) сәйкес қазақ/орыс тілді мектепте және барлық типтегі жалпы білім беретін ұйымда «Қазақ тілі мен әдебиетін» оқытатын мұғалімдерін дайындауға бағытталған. БББ-сы тіл үйрену мен оқытудың соңғы жаңашыл халықаралық тәжірибе негізінде тіл иелері мен басқа ұлт өкілдеріне Қазақ тілін үйрету әдістемесі негізінде дайындалып, құрастырылды. БББ бойынша оқыту кезінде болашақ мұғалімдер білім алушылардың түрлі қажеттіліктерін ескере отырып, оқыту әдістемелерін қолдануды, сондай-ақ білім беру үдерісін ұлттық дүниетаныммен және жаһандық білім берумен байланыстыра отырып, дамытуды үйренеді. Бұл БББ-сы болашақ мұғалімдердің құқықтары мен мүдделеріне нұқсан келтірмей, теңдік, сыйластық, толеранттық қағидатты сақтап, тең оқуға мүмкіндік береді. БББ-сы пәнаралық, болашақ мұғалімдерге бағытталған, ғылыми негізделген және проблемаға бағдарланған болып табылады; пәндік курстар тарих пен қоғамға байланысты өзекті мәселелерді қамтып таңдалды. Таңдалған пәндік курстар халықаралық	

	дескрипторға сәйкес келеді. БББ-сында оқыту мен бағалау әдістері, пәндік курстар осы бағдарламаға сәйкес тиісті педагогтік құзыреттіліктерге қол жеткізуге есептеліп таңдалды. Сонымен қатар бағдарламада болашақ мұғалімдердің көп ұлтты, көп конфессиялы құрамын; олардың оқытуды қолдаудағы түрлі қажеттілігі ескеріле отырып, инклюзивті әдіс ұстанылады.
--	---

1.8 Білім беру бағдарламасының негізгі қағидалары

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру:

Мұғалімнің құзыреттілігі педагогика саласындағы және оның пәндік саласындағы құзыреттілігін түрлі қызмет жағдайында оқытудың теориялық және практикалық құзыреттілігімен тұтасады. Мұғалім өз пәніне қажетті білім мен дағдыға ие болатындықтан, белгілі бір пәнді оқытын жастар мен ересектерге білім беріп, бағыт-бағдар бере алады.

Мұғалімнің құзыреттілігі жоспарлауға, бағыттауға, оқыту мен бағалауға бағытталған. Сондықтан мұғалімнің оқыту және құзыреттіліктерін дамытуға қатысты жеткілікті теориялық білімі болуы керек. Қазіргі уақытта еңбек ету бағытында ынтымақтастық пен байланыс жасауға, қажетті дағдыларды дамытуға, адам өзінің және айналасындағылардың әл-ауқатын қолдау мен сақтауға баса назар аударылады.

Мұғалімнің құзыреттілігіне еңбек нарығындағы, білім беру құрылымындағы, жалпы қоғамдағы өзгерістер әсер етеді; осы элементтердің барлығы мұғалім жұмысының қарқынды сипатын көрсетеді. Жұмыс жағдайында болатын түрлі құбылмалы өзгерістер мұғалімнің өз қызметін бағалай алу мен реттей алу қабілетіне көңіл аудартады. Өзін-өзі бағалау дағдысы кәсіби тұлғаны дамытудың маңызды бөлігі болып табылады. Мұғалімдер үнемі құндылықтарға негізделген шешімдер қабылдайды, бұл кәсіби этика мәселелерін қарастыру қажетті кәсіби дағдылардың бірі екенін білдіреді. Өзгерістер сарапшылық білімді дамытуды, үйрену қабілетін, сондай-ақ реформалау және қоғамдағы жұмыс істеу әдістерін жаңартып отыруды талап етеді.

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы

Құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады:

1) педагогикалық компонент, 2) пәндік компонент, 3) міндетті компонент. Бұл құрылымдардың әрқайсысы модульдер мен тиісті курстардан құралады. Курстардың оқыту нәтижесі оқыту жұмысында қажетті құзыреттіліктерді сипаттайды және ҰБШ (ұлттық біліктілік шеңбері) жүйесінің алтыншы деңгейіне жатады.

Білім беру бағдарламасы келесі негізгі қағидаларға негізделеді:

- Құзыреттілік әдісі;
- Конструктивті (құрылымдық, сәйкестік) келісім;
- Студенттерге бағдарланған және белсенді оқыту әдістері;
- Зерттеуге негізделген оқыту;
- Понаралық оқыту;
- Инклюзия;
- Педагогтердің кәсіби дамуы және өзгерістерді басқару;

(толығырақ ақпарат «Қосымшада»)

2. Бағдарламаның негіздемесі

Дүниежүзілік банк қолдап отырған білім беруді жаңғырту жобасының аясында жоғары оқу орындары болашақ мұғалімдердің тұтас дамуын қамтамасыз ететін құзыреттілікке бағдарланған білім беру қағидаларына сәйкес педагогикалық білім берудің отыз (30) Білім беру бағдарламасын халықаралық әріптестікте қайта қарады. Мұндай әріптестік сындарлы қызмет болашақ мұғалімдердің мектептегі жұмысына бірден кірісе алатын, тәжірибелік мысал, жаңа тәжірибе ұсыну арқылы білім алушыларды мұғалім кәсібіне жақсырақ дайындауға мүмкіндік береді.

Жаңартылған бастауыш және орта білім беру талаптарына сай болу үшін педагогтердің кәсіби құзыреттіліктері қайта бағаланып, толықтырылуы тиіс. Орта білім берудегі жаңа тәсілдер педагогикалық білім беруде, түлектердің бейінінде көрініс табуы керек. Осы отыз (30) жаңартылған/жаңа білім беру бағдарламасы болашақ мұғалімдердің мұғалімдік кәсіпке қажетті жалпы құзыреттіліктерді тиімді жетілдіру мақсатында жасалды.

Инклюзивті, понаралық сияқты қазақстандық білім беру жүйесін дамытуға ықпалы тиісін бірнеше педагогикалық қағидалар негізге алынды. Аталған Білім беру бағдарламаларында қауымдастықты, бүкіл білім беру секторын дамыту үшін жеке тәжірибе мен мектептегі қызметті үнемі талдап, бағалай алатын практик-педагог болатын болашақ мұғалімдердің зерттеу дағдыларын дамытуға ерекше көңіл бөлінеді.

3. Педагогтердің кәсіби құзыреттіліктері

Мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігі педагогикалық құзыреттіліктен, пәндік құзыреттіліктен және жалпы құзыреттіліктен тұрады. Сондықтан құзыреттілікке негізделген педагогикалық білім беру бағдарламасы үш бөліктен тұрады: 1) Педагогикалық компонент; 2) Пәндік компонент; 3) Міндетті компонент. Құзыреттіліктер саласы мен оқу нәтижелері әрбір компонент үшін жеке-жеке белгіленді.

3.1. Педагогикалық және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• Педагогика және дидактика саласындағы құзыреттіліктер

1. Болашақ мұғалімдердің оқу туралы негізгі білімі мен түсінігі болуы және оқу/оқыту үдерісінде оқушылардың әр түрлілігін ескере алуы; өмірлік және оқу контексін ескере отырып, психологиялық әл-ауқатын этикалық тұрғыдан қолдауға қабілетті болуы.

2. Болашақ мұғалімдер білім беру ортасының түрлі типіндегі оқу мен көшбасшылық үдерістерін педагогикалық мағыналы түрде жобалауға, жүзеге асыруға, бағалауға және дамытуға, соның ішінде тәрбиешінің оқытуды қолдайтын түрлі цифрлық ресурсын пайдалану мүмкіндігіне ие болуы;

• Өзара іс-әрекетке қатысты құзыреттіліктер аясы

3. Болашақ мұғалімдер түрлі интерактивті, көп мәдениетті қарым-қатынас пен қоғамда мұғалімдік қызмет түрінің алдына қойылған мақсат-міндеттерді ескере отырып, офлайн да, онлайн да сындарлы сөйлесе алуы;

4. Болашақ мұғалімдердің түрлі кәсіби желілік қауымдастықтарда жұмыс істей алуы, сондай-ақ сындарлы меншік педагогикалық және қоғамдық қызметке қажетті кәсіби қарым-қатынасты түзе алуы;

5. Болашақ мұғалімдер орта білім берудегі үш тілдік білім беруде оқыту мүмкіндігіне, сондай-ақ педагогтің жаһандық білім беру қауымдастығына қатысу қабілетіне ие болуы;

• Педагогтердің жұмыс ортасына қатысты құзыреттіліктер аясы

6. Болашақ мұғалімдердің халықаралық және ұлттық келісімдегі құжаттармен, қоғамның әлеуметтік-мәдени құрылымдарымен, мекемелердің жұмысына және өзінің қызметіне әсер ететін ұлттық білім беру қағидаттарымен, заңнамаларымен және ережелерімен таныс бола білуі;

7. Болашақ мұғалімдер а) ұйымның қызметіне байланысты өз қызметін қарастыруға; ә) өзара және мектептен тыс серіктестер (отбасы, аймақтық субъектілер, еңбек қызметі) арасында оң көзқарас пен көп бейінді серіктестікті құру бағытында парасатты жұмыс істеуге қабілетті болуы;

• Кәсіби дамуға қатысты құзыреттіліктер аясы:

8. Болашақ мұғалімдер сындарлы ойлауға, сондай-ақ өзінің құндылықтарын, ұстанымдарын, этикалық қағидаттары мен жұмыс істеу әдістерін сыни тұрғыдан бағалауға, жеке педагогикалық дамуы, өз ұйымының дамуы мен кәсіби өркендеуі үшін жаңа мақсат-міндет қоюға қабілетті болуы;

9. Болашақ мұғалімдер аймақтық, ұлттық және халықаралық деңгейде күтілетін өзгерістерге байланысты өздерінің педагогтік қызметін, жұмыс істейтін ұйымдарының қызметін дамыту қабілетіне ие болуы;

10. Болашақ мұғалімдер түрлі сенімді көздерден және ақпараттық-байланыстық технологияның көмегімен теориялық білімді өндіріп, іздеп, сыни іріктей алуы, тәжірибелік білім қосып, өзінің қауымдастығы ұстанатын теорияларды дамытуға ықпал етуі; оқытудың алға басуы мен жеке кәсіби өсуі үшін білімді қолдануға қабілетті және дайын болуы.

3.2 Пәндік және жалпы құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы

1. Болашақ мұғалімдердің тіл білімдік жүйе бойынша маман болуы; «Қазіргі қазақ тілі» жайлы түсініктерінің ғылыми теориялық жақтан терең болуы, теориялық тіл ережелерін (фонетика, лексика, сөзжасам, морфология, синтаксис) сауатты білуі; сөйлеуде, жазбашада, ауыз екі тілде әдеби түрде сауатты қолдана алуы; «Қазіргі қазақ тілі тарихына», оның ғылыми сипатын, оның әлемдік мәдениеттегі орнын білуы. Қазақ тілі заңдылықтарын, теориялық негіздерін түсінуді, білуі, ғылыми қазақ тілін білуі; тілдік терминология жүйесін, мектепте әрбір тіл саласының теориялық негіздерін оқыту жүйесін меңгеруі.

2. Болашақ мұғалімдер қазақ тілін әдеби түрде, дұрыс қарым-қатынасқа қажетті сөйлеу әрекеті түрлерінде (сөйлеу, тыңдау, жазу, оқу), қарым-қатынастың барлық түрі мен тұрпатында, соның ішінде виртуалды қарым-қатынаста білуі.

Қазақ тілі нормаларын, стильдік және жанрлық ерекшелігін білуі. Қазақ әдеби тілінің нормасын сай түрлі жағдайда, түрлі әлеуметтік, стильдік мәңгіңдерді ескере отырып,

тілдік құралдарды дұрыс таңдай алуы. Мәдени қарым-қатынаста қазақ тілінің этномәдени негіздерін, тіл формаларын қолданудың прагматикалық ерекшеліктерін білуі.

3. Болашақ мұғалімдердің қазақ тілін жалпы қазақ халқының мәдениетімен, философиясымен байланыстырып, оқытуға қабілетті болуы; орыс және қазақ мәдениетінің тілдік фактілерін салыстыра алуы; қазақстандық әлеуметтік-мәдени кеңістіктегі толерантты қарым-қатынас жағдайлары мен міндеттерін ескере отырып, қазақ тілі мен қазақ мәдениетін қабылдауы, өзіндік мәлімдеме жасай алуы.

• **Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы**

4. Болашақ мұғалімдердің әдебиет теориясы саласындағы негізгі ережелер мен тұжырымдамаларды, қазақ әдебиетінің даму тарихын, оның кезеңге бөлінуін, қазіргі жағдайы мен әлемдік мәдениеттегі орнын білуі; әдеби мәтіннің түрлері мен жанрларын; көрнекті жазушылар шығармашылығындағы әдістер мен бағыттарды; әдебиеттану саласындағы негізгі теориялық-әдіснамалық ұстанымдарды, ұғымдық-терминологиялық аппаратты білуі; Қазақ көркем мәтіндерін түсіндіріп, әдеби талдау жасай алуы.

5. Болашақ мұғалімдердің оқу үдерісімен қамтылған сөйлеу әрекеттері ретінде *ақпараттың мәні, оқылған мәтінді бағалау, автормен диалогті қабылдау, болжау, түсіндіру, түсіну* дағдыларына ие болуы; оқу стратегиясын таңдауға, құндық ақпаратты алып шығып, оны өзінің тәжірибесінде, түрлі әлеуметтік-мәдени жағдайларды қолдануға қабілетті болуы; қазақ көркем әдебиеті шығармаларының коммуникативтік, білім беру және тәрбиелік әлеуетін білуі; қазақ әдебиетінің көркем мәдениет саласына қатыстылығын, оның сөз шеберлігі ретіндегі ерекшелігін түсінуі; оқушыларды мәтінді (көркем) оқу үдерісіне, оқуға үйрету үдерісіне жұмылдыруға дайын болуы.

• **Пәнаралық салалар бойынша дайындық құзыреттіліктер саласы**

6. Болашақ пән мұғалімі ретінде сөйлеу шеберлігін меңгерген; пәнаралық пәндерді негізгі пәндермен байланыстыра алуы; пәндер арасында өзара байланысты құрастыра алуы; кәсіби сауатты сөйлеу негіздерін білуі және іс жүзінде көрсете алуы; қазақ әдеби тілінің заңдылығын, ережелерін білуі және айтылым, сөйлесім дағдысы жағынан, грамматикалық ерекшеліктерге байланысты сауатты қолдана алуы; қазақ және орыс тілі грамматикасын салыстыра оқыту дағдыларын иеленуі; түрлі сөйлеу стилінде тіл үйретудің салыстыру әдісін қолдануы; тіл білімінің теориялық негіздерін іс жүзінде, сабақта сауатты қолдана алуы; бір ортадан екіншісіне тез бейімделіп, білімін жинақтап, тұжырымдап қолдана алуы; тілдік/әдебиет деректерге талдау, филологиялық талдау жүргізіп, мәтінді түсіндіре алуы.

7. Болашақ мұғалімдердің қазақша кәсіби және академиялық ортада сауатты қарым-қатынас құруға, Қазақ тілінде филологиялық тақырыпта жазбаша академиялық мәтін құруға қабілетті болуы; педагогтік-әдістемелік мәтін құрастыра алуы; пән бойынша әдістемелік талдау жасауда сауатты болуы.

• **Пәндік-әдістемелік бағыт бойынша құзыреттіліктер саласы.**

8. Болашақ мұғалімдердің қазақ тілі мен әдебиетін қазақ тілді, орыс тілді топтарда оқытудың әдістемелік құралдарын иелене алуы; «Қазақ тілі мен әдебиетін» оқытудың заманауи технологиясын меңгеруі; оқыту әдістері мен тәсілдерін тиімді қолдана алу дағдыларының қалыптасуы; кәсіби қызметте ақпараттық-байланыстық когнитивтік технологияларды қолдана алуы; оқу материалын іріктеу, жоспарлау, талдау мен жинақтау, бағалау дағдыларын қолдана алуы; кәсіби қызметінде оқыту мен тәрбиелеу идеяларын, ережелерін, қағидаттарын қолдана алуы.

9. Болашақ мұғалімдердің пән оқытуда жаңаша әдістерді қабылдап, қолдана алуы; білім беру саласындағы өзгерістерді мойындауы, қабылдауы; өзін-өзі дамытуға ұмтылуы; өзінің пәндік-әдістемелік біліктілігін жоғарылатуға бейімді болуы.

10. Болашақ мұғалімдердің оқушылардың «Қазақ тілі мен әдебиеті» бойынша оқыту нәтижелерін бағалаудың дәстүрлі мен заманауи әдістерін меңгеруі; педагогтік мониторинг жүргізу, пән бойынша бақылау-бағалау материалын әзірлеу; алынған нәтижелерді түсіндіру дағдыларының қалыптасуы; пән оқытудың барлық кезеңінде рефлексияға (өзін-өзі бағалау, өзін-өзі бақылау, өзін-өзі дамыту) бейімді болуы; қазіргі ақпараттық кеңістікке бейімделу үшін тіл/әдебиет саласындағы білімдерін қолдана алуы.

Ғылыми және кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы:

Болашақ мұғалімдердің қазақ тіл білімі мен әдебиеттану бағытында зерттеу және білімді басқару (ақпаратты талдау, өңдеу, жүйелеу; ғылыми қызметті үлгілеу, болжау, жобалау) дағдыларына ие болуы. Тіл/әдебиет саласында зерттеу қызметін жүзеге асыра алуы; зерттеудің эмпирикалық әдістерін қолдана алуы; білім алушылардың зерттеу жұмысын басқара алуы. Кәсіби, іскерлік және ақпараттық құжаттар мен ғылыми мақалаларды сауатты жаза алуы; қажетті тілдік дағдыларды (стиль, лексика, мәтін құрылымы, т.б.) игерген; мәтінге лингвомәдени және герменевтикалық талдау жасау әдістерін меңгеруі; пән аясында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге бейімді болуы; тіл білімі мен әдебиеттану бойынша тұжырымдама, теорияға талдау жасап, оларды қолдана алуы; өз-өзін дамытуға, біліктілігін арттыруға бейімді болуы; өзінің кәсіби қызметіндегі зерттеу нәтижелерін қолдануға бейімді болуы; ғылыми идеяларға сын пікір айтып, оларды дәлелдей алуы.

3.3 Міндетті компонент: құзыреттілік салалары/оқу нәтижелері

• Дүниетанымдық, тарихи және адамгершілік дамуға қатысты құзыреттілік бағыты
1. Болашақ мұғалімдердің табиғи және әлеуметтік әлемді ғылыми әрі философиялық таным әдістерімен ғылыми түсіну мен зерттеуді қамтитын философия негіздерін білу арқылы қалыптасқан дүниетанымдық ұстанымдар негізінде қоршаған ортаны бағалай алуы. 2. Болашақ мұғалімдердің мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның мазмұны мен ерекшеліктерін түсіндіре алуы. 3. Болашақ мұғалімдердің Қазақстанның тарихи дамуының негізгі кезеңдерін, заңдылықтары мен ерекшеліктерін терең түсініп, ғылыми талдау жасай алуы; 4. Болашақ мұғалімдердің Қазақстанның тарихи оқиғаларының себептері мен салдарын талдай алуы.
• Әлеуметтік, мәдени және азаматтық дамуға қатысты құзыреттіліктер бағыты
5. Болашақ мұғалімдердің өзінің моральдық және азаматтық ұстанымдарын дамыта алуы және қоғамның әлеуметтік, іскерлік, мәдени, құқықтық және этикалық нормаларына сәйкес әрекет ете алуы. 6. Болашақ мұғалімдердің әлеуметтік-саяси, экономикалық және құқықтық білімдерінің негіздерін біліп, түсінуі, өзінің жеке және кәсіби бәсекеге қабілеттілігін көрсете алуы. 7. Болашақ мұғалімдердің әлеуметтік және өндірістік саладағы жағдайларға баға беріп, өзінің берген бағасын дәлелдей алуы.
• Тұлғааралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынасқа қатысты құзыреттіліктер бағыты
8. Болашақ мұғалімдердің тұлғааралық, әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынастың түрлі саласында жағдайды бағалай алуы; қазақ, орыс және шет тілдерінде ауызша/жазбаша қарым-қатынас жасай алуы. 9. Болашақ мұғалімнің өзінің жеке қызметінде ақпараттық-байланыстық технология түрлерін – ақпаратты іздеу, сақтау, өңдеу, қорғау, тарату үшін интернет-ресурсты, бұлтты және мобильді сервистерді – пайдалану мүмкіндігіне ие болуы 10. Болашақ мұғалімдердің дене тәрбиесі әдістері мен құралдары арқылы толыққанды әлеуметтік және кәсіби қызметін қамтамасыз ету үшін салауатты өмір салтын ұстана алуы. 11. Болашақ мұғалімдердің әлісқама мен талдауды таңдай, ғылыми зерттеу әдістері мен тәсілдерін қолдана білуі; жаңа білімді түзе алуы.

4. Бағдарлама құрылымы және оқу нәтижелері

4.1. Педагогикалық компоненттің құрылымы	
Педагогикалық компоненттің көлемі педагогикалық практиканы қоса алғанда, 60 академиялық кредитті құрайды. Бұл компонент ПБ барлық оқу бағдарламалары үшін ортақ болып табылады. Педагогикалық компонентті жобалау үдерісіне барлық университеттер бірлесе қатысты. Компонент икемді болып табылады және жекелеген университеттер оны нақты жағдай мен қажеттіліктеріне сәйкес іске асыруға мүмкіндік берілген. Педагогикалық компоненттің жалпы құрылымы:	Академиялық кредит
Модуль атауы және негізгі пәндер	
Білім алушының тұлға ретінде қолдау	22
Балалардың жас және физиологиялық даму ерекшеліктері	3
Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары	3
Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары	4
Инклюзивті білім беру ортасы	4
Білім беру жүйесіндегі жасанды интеллект	3
Педагогикалық зерттеулер және инновация	5
ОҚЫТУ ЖӘНЕ ҮЙРЕТУ ҮШІН БАҒАЛАУ	13
Бағалау және дамыту	4
Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту	4
Оқытудың әдісі мен технологиялары	5

МҰҒАЛІМ – ОҚУ ФАСИЛИТАТОРЫ (ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ПРАКТИКА)	25
Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс)	2
Психологиялық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс)	2
Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс)	6
Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (педагогикалық практика, 4-курс)	15
Жалпы академиялық кредит саны	60

Модульдер, курстар мен олардың оқу нәтижелері және құзыреттіліктер салаларымен байланысы жайлы толығырақ:

Білім алушыны тұлға ретінде қолдау, барлығы 22 академиялық кредит	
Бұл модульде білім алушылардың дара қажеттіліктерін және оқытудағы дара айырмашылықтарды түсінуге көмектесетін психологиялық теориялар, тұжырымдар мен үлгілерге шолу келтірілді. Педагогикалық мамандық модулі болашақ мұғалімдердің бойында оқытуды дараландыру мен оқыту барысында білім алушылардың нөнешелігін ескеруге мүмкіндік беретін құзыреттіліктерді қалыптастыруға негіз береді. Психологиялық модульде қауіпсіз білім беру ортасын құру мен қолдау арқылы білім алушылардың амандығын арттыруға назар аударылады.	
Курс атауы	Балалардың жас және физиологиялық даму ерекшеліктері
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Білім алушыны тұлға ретінде қолдау, барлығы 22 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: Болашақ мұғалімдер психиканың қалыптасуымен, оның қызметімен және даму заңдылықтарымен танысады. Болашақ мұғалімдер білім алушылардың дауымен бақылай алады және соған сай жас ерекшеліктеріне сәйкес оқу үрдістерін жоспарлап, жүзеге асыра алады және білім алушылардың жеке қажеттіліктерін ескере алады. Болашақ мұғалімдер әр түрлі жағдайларда шығармашылық тұрғыда және жағдаятқа сай әрекет ете алады және жалпы білім беру мен білім алушылардың игілігін сақтай алады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • әр білім алушылардың бастапқы кезеңдерін, олардың оқу әлеуеті мен нақты қолдау қажеттіліктерін тани алады • өз білім алушыларына нақты қолдау, жетекшілік ету, оқыту және бағалауға қатысты жеке қажеттіліктерін қарастыра алады • инклюзия мен нақты қолдау көрсету үшін әртүрлі әдіснамалық шешімдермен танысады
Курс атауы	Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Білім алушыны тұлға ретінде қолдау, барлығы 22 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4) Болашақ мұғалімдер заманауи психологиялық теориялар мен үлгілер, сондай-ақ тұлғаның қызметі және оның жеке қасиеттері туралы білімге ие. Олар бұл білімді әртүрлі білім беру мен мәтінінде мұғалімдік қызметінде қолдана алады. Болашақ мұғалімдер білім беру үрдісінде диалогты, өзара

	өрекеттесу мен коммуникацияны дамыта отырып, білім алушылардың кәсіптік дамуына жағдай жасау. Олар білім алушылардың өмірбаянына сәйкес, сондай-ақ серіктестіктің басқа да түрлері шеңберінде қарым-қатынас жасауға, өзара әрекеттесуге және ынтымақтауға және өздерінің педагогикалық қызметін дамытуға қолайлы жағдайлар жасауға жағдай жасайды.
Оқыту нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болжамды мұғалімдер: • педагогикалық психологияның негізгі ұғымдары мен терминдерін меңгеріп, психологиялық-педагогикалық білімді практика жүзінде қолданудың негізгі салаларын біледі • оқу және тәрбие үдерісіндегі адамның танымдық және жеке даму талаптарына, фактілер мен құбылыстарды талдайды • әртүрлі деңгейдегі білім беру ортасын жобалау, сарптау және түзету мәселелерін шешуде кешенді тәсілді қолданады • үлгісіз оқыту тұжырымдамасын адамның когнитивті және жеке даму үрдісінің белгілі ретінде түсінеді • жеке, қоғамдық және жалпы деңгейлердегі қарым-қатынас пен өзара әрекеттестіктің негізгі тұжырымдамалары мен теорияларын қолданады • оқуға көмектесу үшін ең қолайлы қарым-қатынас пен өзара әрекеттесу әдістерін таңдап алады (офлайн, онлайн, аралас, гибриді) • қолайлы орта қалыптастыруға және дамуына ықпал ететін әрекет жасап алады.
Курс атауы	Білім беру туралы таным және оқытудың негізгі теориялары
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағалық пәндер
Модуль	Білім алушының түп-таз ретінде қабылдау, барлығы 22 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогикалық құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен психология саласындағы құзыреттіліктер (2) Болжамды мұғалімдер орта білім беру жүйесінде педагогикалық қызметті тиімді жүзеге асыру үшін қажетті негізгі оқыту теорияларын, білім беру тұжырымдамаларын және замануи оқыту технологияларын меңгеріп, болжамды мұғалімдер педагогикалық қызметінің негізгі аспектін тереңірек түрде түсінуге қабілеттілік қажеттіліктері қарастырылды. Оқытудың теориялары мен педагогикалық модельдері зерттеледі. Теориялық тұжырымдамаларды түсінуге болжамды мұғалімдер әртүрлі оқу жағдайларына сәйкес педагогикалық тәсілдер мен әдістерді алады. Мұғалімнің қазіргі қызметіндегі оқыту технологиялары, білім беру технологияларының түрлері (дәстүрлі, инновациялық, шифрлық) меңгереді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болжамды мұғалімдер: • педагогикалық психологияның негізгі ұғымдары мен терминдерін меңгеріп, психологиялық-педагогикалық білімді практика жүзінде қолданудың негізгі салаларын біледі • оқу және тәрбие үдерісіндегі адамның танымдық және жеке даму талаптарына, фактілер мен құбылыстарды талдайды • әртүрлі деңгейдегі білім беру ортасын жобалау, сарптау және түзету мәселелерін шешуде кешенді тәсілді қолданады • үлгісіз оқыту тұжырымдамасын адамның когнитивті және жеке даму үрдісінің белгілі ретінде түсінеді • жеке, қоғамдық және жалпы деңгейлердегі қарым-қатынас пен өзара әрекеттестіктің негізгі тұжырымдамалары мен теорияларын қолданады • оқуға көмектесу үшін ең қолайлы қарым-қатынас пен өзара әрекеттесу әдістерін таңдап алады (офлайн, онлайн, аралас, гибриді) • қолайлы орта қалыптастыруға және дамуына ықпал ететін әрекет жасап алады.
Курс атауы	Инновациялы білім беру ортасы
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағалық пәндер
Модуль	Білім алушының түп-таз ретінде қабылдау, барлығы 22 академиялық кредит

Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (5) Болашақ мұғалімдер зерттеулерге негізделген жаңа білім алады, мұғалімнің білімі мен кәсібін жетілдіру мақсатында оқытудың инновациялық тәсілдерін игереді, сондай-ақ білім алушыларды оқыту мен басқарудың әртүрлі салаларында этикалық тұрғыдан практикалық зерттеулер жүргізеді. Мұнда инновациялық тәсілдер ұғымы жаңашыл, тиімді және шығармашылық негіздегі әдістер мен технологияларды оқыту процесіне енгізу арқылы білім беру жүйесін заманауи талаптарға сәйкестендіруге бағытталған шешімдерді білдіреді. Бұл ұғым оқытудың дәстүрлі модельдерінен ерекшеленіп, тәжірибеге негізделген, эксперименттік және сындарлы ойлау әдістерін қолдану арқылы педагогикалық ортада өзгерістер мен жаңалықтарды енгізуді көздейді. Курс студенттерді мұғалімнің кәсіби дамуының маңызды құралы ретінде педагогикалық зерттеулердің негіздерімен таныстырады. Оған педагогикалық зерттеудің негізгі әдістері – сандық, сапалық және аралас тәсілдер, сонымен қатар білім беру саласындағы ғылыми зерттеудің негізгі кезеңдері (мәселені тұжырымдаудан нәтижелерді талдауға дейін) кіреді. Сонымен қатар, курс заманауи зерттеу тәсілдеріне (Lesson study, Action research, Case study, Mixed methods research) назар аударады. Ғылыми әдебиеттерді сыни тұрғыдан талдауға, зерттеу сұрақтарын нақты тұжырымдауға, деректерді жинау мен талдау үшін ең қолайлы әдістерді таңдауға, сондай-ақ зерттеу қызметіндегі этикалық принциптерді сақтауға ерекше мән беріледі.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • жақсартуға болатын бағыттарды табу үшін өзінің кәсіби жұмысы мен жұмыс ортасын бағалайды; • өзінің кәсіби іс-әрекетінде зерттеуге негізделген тәсілді қолданады және өз бетінше зерттеу жұмыстарын жүргізеді; • зерттеу үдерістерінің этикалық тұстарын ескереді және қолданады; • бағдарламалық қамтамасыз етуді әзірлеу үшін деректерді жинау және пайдалану кезінде сыни тұрғыдан ойлауды қолданады; • ғылыми зерттеулерге қатысады және/немесе университеттер мен мүдделі тараптар арасындағы ынтымақтастықты дамытады; • әр түрлі коммуникация формаларын пайдалана отырып, өзінің ғылыми-зерттеу қызметін құжаттайды және нәтижелерді ұсынады.

Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 13 академиялық кредит

Бұл модуль педагогикалық жоғары оқу орындары Болашақ мұғалімдердінінің бойында интерактивті және студенттерге бағдарланған оқытуды жүргізу мен оқыту мақсаттарына сәйкес бағалау құзыреттіліктерін қалыптастырады. Модуль сандық құралдар мен технологияларды қолдануға, қоғам мен білім беру ортасындағы тұрақты өзгерістер жағдайында педагогикалық технологияларды жаңарту және қолдануға басты назар аударады. Бұл модуль педагогикалық мамандық Болашақ мұғалімдердінінде меншік педагогикалық қызметін жақсарту үшін әртүрлі әріптестік бірлестіктерде қарым-қатынас құру және серіктестік құзыреттіліктерінің дамуына ықпал етеді.

Курс атауы	Бағалау және дамыту
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Базалық пәндер
Модуль	Оқыту және үйрету үшін бағалау, барлығы 13 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (2) Болашақ мұғалімдер оқу үдерісінде бағалаудың мәнін терең түсінеді және оқу үдерісінің әртүрлі кезеңдерінде этикалық түрде конструктивті бағалауды қамтамасыз ете алады және білім алушыларды бағалауға тарта алады. Болашақ мұғалімдер бағалаудың әртүрлі технологияларын, принциптерін, кезеңдерін, өз білім саласын бағалау құралдарын (қалыптастырушы және жанықтық бағалауды, өзін-өзі бағалауды, өзара бағалауды

	және т.б. жаңа деңгейде анықтайды, саралайды және жетілдіреді. Олар білім беру қатынаста өздерінің түсініктері мен тәжірибесін көрсетіп тұрып, өзі бағалауға, талдауға және оларды әрі қарай дамытуға қабілетті.
Оқу жетікшелері	Құзыреттілікті меңгерген болармақ мұғалімдер: • бағалау мен қара байланыстың әртүрлі әдістерін (мысалы, қызығаттыруды және қорытынды бағалау) пайдалана біледі • білім беру қатынаста білім беру құзыреттілігінің деңгейлерін анықтау мен қарауға, бағалауға, бағалауға қатынастың қолдануы • білім беру қатынаста және әдістерінің өзіне-өзі бағалау және өзара бағалау бағдарларын дамыту жүргізуін меңгергендігі және қолдану алады.
Күрделілігі	Оқыту, оқыту және оқыту
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағалау пәндері
Модуль	Оқыту және оқыту үшін бағалау, барлығы 12 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Күрес/құзыреттілік сипаты	Бұл күрес педагогикалық құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен әдістемелік салалардағы құзыреттіліктер (1, 2) • Кәсіптік даму үшін құзыреттіліктер саласы (3) Болармақ мұғалімдер өздерінің оқыту салаларындағы білім беру бағдарламаларымен, сондай-ақ кәсіпкерлік пен тұрақты даму сияқты білім берудің белгілі бір деңгейін дамытудың педагогикалық жетіліктерімен және қызығаттыру бағдарларымен таныс. Болармақ мұғалімдерде педагогикалық және әдістемелік пәндерге қатынасты оқыту технологияларын қолдану және оқыту үдерісін оқышылармен жаңа-жаңғылытатын және педагогикалық жетіліктерін оқырып, оқытуға қатынасты бағалау бағдарлары бар.
Оқу жетікшелері	Құзыреттілікті меңгерген болармақ мұғалімдер: • педагогикалық жетіліктер және оқытуға қатынасты тәртіпке келтіру біледі • педагогикалық жетіліктерді салаларын анықтайды және құндылықтармен оқыту мен оқыту білім арасындағы айырмашылықтар түсінеді білім беру салаларындағы өзінің білім арасындағы бағалау бағдарлары және олардың білім арасындағы жұмысына қатынасты бағалау бағдарларын қолдануға қатынасты.
Күрделілігі	Оқыту, оқыту және оқыту
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағалау пәндері
Модуль	Оқыту және оқыту үшін бағалау, барлығы 12 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Күрес/құзыреттілік сипаты	Бұл күрес педагогикалық құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен әдістемелік салалардағы құзыреттіліктер (1, 2) Болармақ мұғалімдер оқыту мен стратегияларын мен әдістемелерін жаңа-жаңғылытатын және оқыту мен педагогикалық жетіліктерін, мектептің қалыптасуы және оқышылардың мүмкіндіктеріне қатынасты келесі педагогикалық әдістермен қатынасты оқыту мен бағалауға қолдану алады. Болармақ мұғалімдер білім беру үдерісіннің әртүрлі кезеңдерінде қолдану пәндерін, педагогикалық және оқыту ортасын құрастырады. Болармақ мұғалімдер оқыту материалдарын жетілдіру, келесі авторлық құқық пен деректерді қарау, әдістерін түсінеді және қолдану алады. Болармақ мұғалімдердің педагогикалық оқыту технологияларын мен оқышылардың жетіліктерін, әдістерін бейнелеу бағдарлары бар, оқышыларға қатынасты педагогикалық көмек көрсете алады.
Оқу жетікшелері	Құзыреттілікті меңгерген болармақ мұғалімдер: • оқытуға қатынасты педагогикалық үдерістерді бағалау алады

	- технология беретін мүмкіндіктерді ескере отырып, оқыту әдістерін шығармашылықпен және әр түрлі етіп қолдана алады - оқытуда тиісті инклюзивті ортасын қолдана алады - білім алушыларды ынталандыру және олардың оқудағы жетістіктерін қолдау үшін жетекшілік әдістерін қолданады.
--	---

Мұғалім – оқу фасилитаторы (Педагогикалық практика), барлығы 25 академиялық кредит

Бұл модуль екі оқу жылы ішінде педагогикалық практикадан өту арқылы теориялық білімді практикалық дағдыларға айналдыруға, сондай-ақ бүгін және болашақта мұғалім мамандығына қойылатын талаптарға жауап беретін мұғалімнің кәсіби сәйкестігін қалыптастыруға бағытталған. Модульді игерту барысында Болашақ мұғалімдердің кәсіби өсудің үздіксіз үдерісіне ықпал ететін тәжірибеге бағытталған зерттеу дағдылары қалыптасады.

Педагогикалық практика төрт кезеңнен тұрады, әр оқу жылына бір реттен, олардың әрқайсысының өзіндік нақты оқу нәтижелері бар, онда Болашақ мұғалімдердің құзыреттері танысу мен бақылаудан бастап білім беру үдерісін жобалауға, сабақтарын өткізуге, тәжірибеге бағытталған зерттеу қызметі арқылы өз жұмыс ортасын дамытуға дейін біртіндеп тереңдей түседі.

Білім беру үдерісінде барлық кезеңде белгілі бір пререквизит болады. Болашақ мұғалімдер педагогикалық практикаға кіріспес бұрын белгілі бір пәндік және/немесе педагогикалық пәндерден өтуі керек, академиялық кредит саны факультет немесе Білім беру бағдарламалары ішінде өзгеруі мүмкін.

Курс атауы	Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	2
Курс/құзыреттілік сипаты	Бұл курс педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: - Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) - Өрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) - Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) - Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) Бұл курстың мақсаты болашақ мұғалімдерді білім беру үдерісімен және білім беру ұйымдарындағы жағдаймен таныстыру, оларды болашақ кәсіби қызмет жағдайына бейімдеу болып табылады. Бұл курстың пререквизиті педагогикалық компоненттің <i>"Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары"</i> және <i>"Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері"</i> курстарын аяқтау болып табылады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің нормативтік-заңнамалық базасын, білім беру ұйымдарының қызметін реттеуші құжаттарды түсінеді және сипаттайды - мектеп құжаттамасын жүргізуге арналған негізгі құжаттарды (оқу орнының жұмыс жоспарлары, «Күнделік» электрондық күнделігі, қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді сабақ жоспарлауы және т.б.) ажыратады және түсіндіреді - білім алушылардың әлеуметтік, жас, психофизикалық және жеке ерекшеліктерін, сондай-ақ олардың ерекше білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, оқу үдерісінде педагогика мен психологияның теориялық және қолданбалы аспектілерін түсіну.

Курс атауы	Психологиялық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Бағалық пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу фасилитаторы, барлығы 25 академиялық кредит

Ақылменділік кредиті Күрес/құзыреттілік сипаты	2 Бұл күрес педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) Бұл күрестің мақсаты болашақ мұғалімдерді білім беру мекемесінің педагогикалық үдерісінің ерекшеліктерімен таныстыру және білім беру үдерісін психологиялық-педагогикалық қамтамасыз ету сааласында педагогикалық-рефлексивтік әртүрлі жобалық және басқа да ойларды қалыптастыру болып табылады. Бұл күрестің пререквизиті педагогикалық компетенцияның «<i>Педагогикалық әртүрліліктер</i>» күресін аяқтау болып табылады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • оқыту стратегияларының психологиялық және педагогикалық негіздерін түсіну (сынып тұрғысында ойлау, функционалдык сәйкестік бірлесіп оқу, өз бетінше білім алу, өзінің-өзі жетілдіру, критериялы-бағдарланған оқыту) • білім алушылар тобын бағалау үшін психологиялық-педагогикалық диагностика әдістерін қолданады және білім беру ұйымының педагогикалық қолдау қызметтері қалай жұмыс істейтінін түсінеді • мұғалімнің жұмысын оқыту методикалық-педагогикалық тұрғыдан түсіну және болашақ мұғалім ретінде өзінің кәсіби ерекшелігін түсіну. • оқу үдерісінде білім алушылардың оқ және жұмыс істеу-қатынасын қалыптастыру үшін тиімді диалог құру. • білім беру үдерісінің барлық мүдделерін тараптарымен енгізілімді • түрлі педагогикалық үдерістерді ұйымдастыру формаларының (семинар, диспут, үлестірілген және т.б.) қолдану және дамыту, оған болашақ сыныптан тыс іс-шаралардың әртүрлі формаларын жүргізу.
Күрес атауды	Педагогикалық тәрбиелілік (педагогикалық практика, 3-курс)
Компонент	Педагогикалық компонент
Цикл	Ықпалды пәндер
Модуль	Мұғалім – оқу факультаторы, барлығы 25 академиялық кредит
Академиялық кредит	6
Күрес/құзыреттілік сипаты	Бұл күрес педагогтік құзыреттіліктің келесі салаларын дамытуға бағытталған: • Педагогика мен дидактика саласындағы құзыреттіліктер (1, 2) • Әрекеттестік үшін құзыреттіліктер саласы (3, 4, 5) • Мұғалімдердің жұмыс ортасы үшін құзыреттіліктер саласы (6, 7) • Кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (8, 9, 10) Бұл күрестің мақсаты болашақ мұғалімдерді жан-жақты дамыту, практикада кәсіби біліктілікті жетілдіру және мұғалім тәжірибесі бойынша мұғалім, тәжірибелі мұғалім, сынып жетекшісінің көмекшісі/кураторы ретінде жұмыс істеу үшін қажетті пәндік құзыреттіліктерді қалыптастыру болып табылады. Аталған күрестің пререквизиті педагогикалық компоненттің «<i>Оқыту әдістері мен методологиялары</i>», «<i>Бағалау және бағдарлау</i>» және «<i>Тәрбиелілік және тәрбиелілік</i>» күрестерін аяқтау болып табылады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: • оқыту және психологиялық білім беру үдерісін өз бетінше жетілдіру және ұйымдастыру. • білім беру тәжірибесінде психологиялық және дидактикалық әдістерді қолдану, орынды және қолайлы оқу материалдарын, инновациялық

4.2. Пәндік компоненттің құрылымы

Модуль атауы және негізгі пәндер	Академиялық кредит
КӘСІБИ ДАЯРЛЫҚ МОДУЛІ	116
Жоғары оқу орны компоненті	112
Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері	5
Әлем әдебиеті және оқыту жүйесі	6
Ежелгі мен хандық дәуір әдебиеті және оқыту жүйесі	5
Қазақ тілінің лексикологиясы және оқыту негіздері	5
Қазақ фольклоры және оны оқыту негіздері	4
Қазақ жазу тарихы	4
Қазақ тілі емлесі мен тыныс белгілері	4
Қазақ тілінің сөзжасамы және оқыту негіздері	5
XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі	5
Қазақ тілінің тарихи грамматикасы	4
Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы	4
Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері	5
Салыстырмалы грамматика	4
Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері	4
Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері	10
Қазіргі қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі	5
Академиялық сауаттылық негіздері	5

Әдебиет теориясы	4
Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері	5
Қазақ тілін оқыту теориясы мен технологиясы	4
Мәтін және лингвистикалық талдау негіздері	5
Тәуелсіздік жылдарындағы қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі	5
Таңдау компоненті	4
Аталым теориясы және мәтін құру негіздері	4
Көркем шығарманы герменевтикалық талдау	
Тілдік кеңістік және қазақ тілі экологиясы	
ҚОҒАМДЫ АТТЕСТАТТАУ	8
Барлық академиялық кредит	124

КӘСІБИ ДАҒДЫЛЫҚ МОДУЛІ, барлығы 116 академиялық кредит

Бұл модуль бойынша Болашақ мұғалімдердің тіл білімдік, әдеби танымдық және кәсіби қарым-қатынастық құзыреттіліктері қалыптастырылады: қазақ тілі заңдылықтарын, теориялық негіздерін (лексикалық, фонетикалық, сөзжасамдық, морфологиялық, синтаксистік) білу, сала бойынша кешенді лингвистикалық талдау жасау дағдысы, лингвистикалық терминология жүйесін, әрбір тіл білімдік саланың теориялық негіздерінің мектепте оқыту жүйесін білу негіздері түсіндіріледі. Тіл білімінің теориялық негіздерін тәжірибелік дағдыландыру жағынан машықтануға бағыттайды. Қазақ әдебиеті тарихының даму және қалыптасу кезеңдері, қазақ әдебиеті теориясының бағыттары мен концепциясы туралы терең білім, әлем әдебиеті дамуының заңдылықтары меңгертіледі. Мектепте әдебиеттік білім бойынша оқыту жүйесінің негіздері үйретіледі.

Курс атауы	Педагогтың білімін бағалау практикумы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби дағдылық модуль, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің тиісті салаларын арттыру болып табылады: - Қазақ тілі мен әдебиеті пәндері бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ педагогтерге білім беру жүйесіндегі бағалау үдерісінің теориялық негіздерін, әдістерін және құралдарын меңгерту арқылы олардың кәсіби құзыреттіліктерін дамыту. Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың заманауи әдістерін меңгерту; оқыту нәтижелерін сараптау біліктіліктерін қалыптастыруға бағытталған. Тіл білімі және әдебиеттану ғылымы салаларының негізгі теориясы аясында қалыптасқан тәжірибелік дағдыларын анықтауда тапсырмалар құрастыру және сараптау, сондай-ақ бағалау нәтижелерін талдау мен интерпретациялау қарастырылады. Сонымен қатар білім

Оқу нәтижелері	а) ұғым тәртіптік тәсілі мен әдебиеті негізінде пәннің дамуында оның және пәнінің бағыттарының жүзеге асыру маңызын үйренеді. Құзыреттіліктің негізгі міндеттері мен бағыттық мұқалымдары: • Қазақ тілі мен әдебиеті тәсілі бойынша болашақ мұғалімдердің кәсіби дағдыларын бағалаудың мақсаттары мен міндеттерін анықтай алады. • білім алушылардың білім беру құзыреттілігінің деңгейлерін анықтау мен тануды педагогикалық принциптері қолданады. • болашақ мұғалімдер оқу барысында тіл білімі мен ұлттық және әлемдік әдебиет негіздерін білетін болады.
Курс атауы	Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби дағдылық модуль модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	3
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттіліктердің тиісті сатыларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дағдылық үшін құзыреттіліктер сатысы (1-2-3) • Пәнаралық сапаларды дағдылық үшін құзыреттіліктер сатысы (6-7) Курс барысында болашақ мұғалімдер тілдің фонологиялық және фонетикалық теориялық негіздерін, қазақ тілі фонетикасының ерекшеліктерін, дыбыс жасауын, тіл теорияларының қамтылған мәңгілік арқауы, тұрақты және өзгеріс қабілеті, дыбыс пен дыбыс негіздерін меңгереді. Тәжірибеде оқушы мұғалімдер тілдің фонетикалық және фонологиялық ерекшеліктерін, дыбыстықтарын меңгереді, фонетикалық талдауды кәсіби қызметінде қолдану дағдыларын қалыптастырады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттіліктің негізгі міндеттері мен бағыттық мұқалымдары: • қазақ тілінің фонетикалық жүйесі мен дыбыстық құрылымын тереңдетіп, пәнінің ерекшеліктерін түрлі теориялық ұғымдарды түсінді. • фонетикалық терминология мен транскрипцияны қолдану дағдысы. • көптеген фонетикалық талдау әдістерін қолдануға. • фонетикалық теориялық/практикалық жақтан оқыта алуға. • тілдің фонетикалық құрылымы мен транскрипциясын мәтіннің фонетикалық және транскрипциялық құрылымына талдай алуға. • жеке/басқа дағдылық сөйлеудің фонетикалық ерекшеліктерін қолдануға. • пәнінің ерекшеліктері мен мағынасын анықтау дағдысы мен фонетикалық талдау әдістерін көрсете білуі. • қазақ тілі фонетикасына қатысты мәліметтерді қолдану дағдысы. • пәндік арқауы тұрақтылығын білдірі алуға. • пәнінің негіздерін кәсіби қызметінде қолдануға.
Курс атауы	Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби дағдылық модуль модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік сатыларын арттыру • Қазақ тілі бойынша пәндік дағдылық үшін құзыреттіліктер сатысы (1-4) • Пәнаралық сапаларды дағдылық үшін құзыреттіліктер сатысы (6-7) Білімдік мақсаты – тіл білімдік талдау арқылы дыбыстық, грамматикалық, сөздік сапалықты қалыптастыру, оқушылардың оқу және жазу дағдыларын,

	логикалық талдау, диалогтың жетісі, сұрау, оқу сауаттылығы (функционалдық сауаттылық) қызығатіндігі артыра. Пәні маңызылығы: Мектепте оқушыларға оқу сауаттылығын меңгерту үшін лингвистикалық, әдеби, логикалық талдау әдістерін оқыта қажет. Мектепте жұмысқа дайындықпен бірігіптік мұғалімдер әр мектептегі оқушылардың оқу сауаттылығын түрлендіріп жетілдіріп, лингвистикалық білімін және логикалық талдауын түсінуді анықтап, жүйелендіріп үйренеді. Олар практикалық лингвистикалық талдау жүргізеді және логикалық және грамматикалық сауаттылық, диалогтың, ағылшын тілімен қатар оқу сауаттылығын (функционалдық сауаттылық) арттырады.
Оқу нәтижелері	Қызығатіндігі мен ертегі Билимдік мұқалымдері: • сыныптық бірліктер; • оқу сауаттылығының негіздерін меңгеруі; • мәтінге тілдік, логикалық талдау жүргізе алуы; • оқушылардың оқушылардың білімді еңбек, диалогтың жетісі, сұрау, оқу үйренеді; • мәтіннің негізгі идеясы мен мағынасын анықтай алуы; • логикалық, грамматикалық сауаттылығын көрсете алуы; • Сауатты оқудың төрт деңгейін меңгеруі.
Күрес атауы	Ежелгі мен халық дәуір әдебиеті және оқу жүйесі
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейінделуші пәндер
Модуль	Кәсіби дайындау модулі модуль, барлығы 140 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Күрес/қызығатіндік сыпаттамасы	Күрес мақсаты – пәндік қызығатіндік салаларын арттыру: • Әдебиет бойынша пәндік білімділік үшін қызығатіндіктер саласы (4.5) • Пәндік салаларға тән қызығатіндіктер саласы (6.7) Болашақ мұғалімдер түрлі тілдегі халықтарға ортақ әдебиеттер мен Қазақ халқының дәуіріндегі әдебиеттерін мағыналы, осы көңіл әдебиетін жетілген ғылымдардың еңбектерін жетілдірі. Олар көңіл әдеби жетілгендердің қазақ әдебиетіндегі орнын айқындайды, көңіл тұрғы әдеби мен хал дәуірі мұрагерлерінің оқушылардың рухани дамуына, қоғамдық-саяси, әлеуметтік көңілдерінің қалыптасуына ықпалын ұтынады. Олар студенттерге ежелгі және хал дәуіріндегі қазақ әдебиетінің тарихы, көңілді екі дерінің шығармаларының мағыналы туралы толық теориялық білім береді алады. Осы дәуір әдебиетінің негіздерін түсіндіре атырыл, студенттерді ежелгі еңбектерге тарта алады. Болашақ мұғалімдер оқыту бағысында ұлттық әдебиеттің негіздерін көрсетеді.
Оқу нәтижелері	Қызығатіндігі мен ертегі Билимдік мұқалымдері: • көңіл тұрғы әдебиетіне ортақ әдеби/мәдени еңбектерін сыпаттама береді алуы; • аңыздар мен ертегілердің саяси түсінісі, шығармалары; • Қазақ халқының туралы мәліметтерді, әдебиетке қатысты пікірлер талдауы; • түркі тілдес халықтарға ортақ әдебиеттің көп еңбектер тарихы мен көңілін түсіндіруі; • XV-XVIII ғасырдағы әдебиет көңілдерлерінің шығармалылығын сыпаттауы; • XV-XVIII ғасырдағы түркі әдебиетінің ежелгі құндылықтарын түсіндіруі.
Күрес атауы	Қазақ фольклоры және оны оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейінделуші пәндер

Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік салаларын арттыру: • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер фольклордың, фольклор мен жазба әдебиеттің, халық ауыз әдебиетінің түрлерінің қоғамдық мәні мен ерекшеліктерін зерттейді. Оқушылардың қазақ ауыз әдебиетінің табиғаты мен шығу тегі, таралуы, сақталуы, жанрлық классификациясы туралы түсініктерін қалыптастыруға үйренеді. Болашақ ұстаздар халық ауыз әдебиеті арқылы оқушылардың талдау қабілетін қалыптастырып, дүниетанымын кеңейтуді үйренеді. Оқушыларға қазақ ауыз әдебиетінің шығу тегі, жанрлық ерекшеліктері туралы теориялық білімдерін талдауға, ақпарат жинауға, әртүрлі мәтіндерді түсінуге және түсіндіруге үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Болашақ мұғалімдердің: • шешендік өнер мен логикалық ойлауды дамыта алуы; • ұлттық құндылықтарды, қазақ ауыз әдебиетінің тарихын, фольклортану мен фольклортанулық зерттеулерді түсіндіре алуы; • дәстүрлі фольклор поэтикасын, фольклорлық мұраның идеялық-эстетикалық құндылықтарын түсінуі және түсіндіре алуы; • қазақ фольклоры туралы теориялық білімді оқытуда қолданып, практикамен ұштастыра алуы; • қазақ ауыз әдебиетінің ерекшеліктері мен жазба әдебиеттің қалыптасуына әсерін сипаттай алуы; • қазақ ауыз әдебиетінің жанрлық құрылымы мен ерекшеліктерін ажырата алуы; • қазақ фольклорын оқытуда негізгі пәндік білімді қолдануы;
Курс атауы	Қазақ тілінің лексикологиясы және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Бұл курстың мақсаты пәндік құзыреттілік салаларын арттыру болып табылады: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілінің сөздік құрамының теориялық ерекшеліктерімен және әр сөзді әдеби, сауатты сөйлеуде дұрыс қолданудың әдіс-тәсілдерімен танысады, оларға сөздің құрылымын, сөздік қорын, мағынасын теориялық және практикалық тұрғыдан үйретеді. Олар қазақ тілінің сөздік құрамы мен құрылымының, фразеологизмдердің рөлін, сауатты, әдеби-мәдени сөйлеудегі сөздердің мағынасын түсіндіре алады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Болашақ мұғалімдердің: • қазақ әдеби тілінің лексикалық-фразеологиялық жүйесін, негізгі категорияларын түсіндіруі; • лексикалық-фразеологиялық бірліктердегі парадигмалық, синтагмалық байланысты, лексикалық бірліктер қатынасын түсінуі; • қазақ тілінің сөздік құрамын түсіндіруі; • ұғым мен мағынаны ажыратуы; • сөздерді мағынасына қарай талдауы; • пәннің теориялық негіздерін түсінуі; • сөздерді мәтіннің мағынасына қарай талдай алуы; • кешенді лексикалық талдауды білуі;

	• жазғылық бірлік туралы білімді қолдан алуы.
Курс атауы	Қазақ жазу тарихы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби дайылық модулі модуль, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/қазыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік қазыреттілік сапасырын арттыру: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін қазыреттіліктер сапасы (1,3) • Пәндерлік сапасырын дайындық үшін қазыреттіліктер сапасы (6,7) Болашақ мұғалімдер дыбыс-таңба, дыбыс-еріні, еріні-таңба туралы түсініктерін тереңдетіп отырып, қазақ жазуының тарихын білумен қатар қазақ жазуының қалыптасуын дамытады. Олар қазақ әліпбиінің бұрынғы және қазіргі түрлеріне теориялық талдау жасайды. Болашақ мұғалімдер тек қана, арында қазақ жазуының қалыптасуы туралы мағлұматты бірін, қазақ жазуының дамуының тарихын және қазіргі түсіндіріп отырады, дамытады.
Оқу жаттығдары	Қазыреттіліктері мен еріні білдіретін мұғалімдері: • қазақ жазуы туралы мағлұматтардың дамуының қалыптасуы және тарихын тереңірек меңгеру. • қазақ жазуы түрлерін: таңба түрлерін түсіндіре алуы. • қазіргі жазу түрін қалыптасуы жетонін салыптауы.
Курс атауы	Қазақ тілі емес елі мен ғылымды белгілері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби дайылық модулі модуль, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/қазыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік қазыреттілік сапасырын арттыру: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін қазыреттіліктер сапасы (1,3) • Пәндерлік сапасырын дайындық үшін қазыреттіліктер сапасы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілі сөздерінің жазылуының заңдылықтары мен лингвистикасына теориялық саралдау жүргізеді. Қазақ тілінің емес ережелерін, таңба белгілерінің теориясын меңгеруге үйренеді.
Оқу жаттығдары	Қазыреттіліктері мен еріні білдіретін мұғалімдері: • жазылуы қазақ қазыреттіліктер таңба белгілері мен емес ережелерін білуі. • орфографиялық талдау жүргізе білуі. • тыныс белгілерін сауатты қолдануы. • қазақ тіліндегі сөздердің жазылуының заңдылық білуі және үйренуге алуы.
Курс атауы	Қазақ тілінің грамматикасы және лексикалық белгілері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби дайылық модулі модуль, барлығы 116 академиялық кредит

Курс атауы	Қазақ тілінің тарихи грамматикасы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік салаларын арттыру: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілінің тарихи негіздерін, грамматикасын ғылыми-теориялық ұғымдарды пайдалана отырып, шәкірттеріне түсіндіруді үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - пәнаралық тәсілді қолдануы; - ғылыми талдауды, айырмашылық-салыстыруды сипаттауы; тіл байлығын дамытуы; - қазақ тарихи грамматикасының негіздерін ашуы; - тарихи грамматиканы, оның зерттелуі мен дамуын түсіндіруі; - тарихи грамматиканы талдай алуы.
Курс атауы	Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік салаларын арттыру: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (3) - Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) - Пәндік-әдістемелік дайындық бойынша құзыреттіліктер саласы (8,9,10) Болашақ мұғалімдер әдебиетті оқытудың әдістері мен технологияларын, сондай-ақ оларды қолдану жолдарын енгізеді және талдайды. Оларды іс жүзінде көрсетіп, қазақ әдебиетін оқытудың таңдалған әдіс-тәсілдері мен технологияларының түрлеріне түсініктеме беріп, талдау жасайды.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдер: - қазақ әдебиетін оқыту теориясын; оқыту технологиясының түрлері, әдістерін түсінуі; - қазақ әдебиетін оқытуда әдістемелік нұсқауларды қолдана алуы; - қазақ әдебиетінен сабақ жоспарын құрастыра алуы; - әдебиетті оқыту әдістемесін таңдай алу және қолдана білуі.
Курс атауы	Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті

Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік салаларын арттыру: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тіліндегі морфологиялық санаттарды зерттеп, қазақ тілінің сөздерді түрлендіру жүйесін оқытуды меңгереді. Олар қазақ тіліндегі грамматикалық санаттар туралы білім беруге үйренеді. Сонымен қатар грамматикалық ұғымдар туралы түсініктерін дамытады.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Болашақ мұғалімдердің: - қазақ тілі морфологиясының ғылыми теориясын түсінуі; - сөздің түрлену жүйесі туралы құзыреттілікке негізделген білімді игеруі; - морфологиялық категорияларды меңгеруі; - қазақ тіліндегі қосымшалар қызметі мен мағынасын ажыратып, қолдана білуі; - лексикалық және грамматикалық категорияларды білуі; - сөздің морфемалық құрылымын, морфема түрлерін меңгеруі; - түрлендіргіш жұрнақтар мен туынды жұрнақтарды түсіндіре алуы; - морфологиялық талдау жүргізе білуі;

Курс атауы	Салғастырмалы грамматика
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік салаларын арттыру: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,3) - Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ-орыс тілінің грамматикасын салыстыра отырып, өзге ұлт өкілдерін оқытуды, тіл ерекшеліктерін көрсетуді және оларды тіл үйретуде қолдануды үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Болашақ мұғалімдердің: - тіл білімін, пәндік қатынасты, екі тілдің емес теориясын түсіндіруі; - грамматикалық белгілерді ажыратуы; - қазақ/орыс тілдерінің грамматикасын салғастыра алуы; - екі тілге фонетикалық, грамматикалық талдау жүргізуі; - екі тілдің грамматикасын салғастырмалы түрде тиісті жәрежеде меңгерте алуы;

Курс атауы	Әлем әдебиеті және оқыту жүйесі
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит

Академиялық кредит Құрылымдық сипаттамасы	6 Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік сапасын арттыру: - Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер сатысы (4,5) - Пәнаралық сабақтарда дағдылық үшін құзыреттіліктер сатысы (6,7) Болашақ мұғалімдер әлем әдебиетінің, ұлттың шығармаларының көркемдік ерекшеліктерін, дүниенің өркениеттік ерекшеліктерін бір-бірімен арқылы тәртіптейді. Әлем әдебиетін оқу арқылы болашақ мұғалімдердің дүниетанымы кеңейіп келеді. Әдеби шығармаларды талдау арқылы әлем әдебиетінің негізгі бағыттарын меңгеруге үйренеді. Әлем әдебиеті мен қазақ әдебиетінің байланыстарын мен ерекшеліктерін талдау бағыттарында Сондай-ақ әлем шығармалардың көркемдік құндылығы мен қазіргі мәдениеттегі әлеуметтік жағдай арасындағы байланысты талдайды. Болашақ мұғалімдер оқушыларына әлем әдебиетінің, ұлттың шығармаларын түсіндіруге және мәдени бағырларды анықтауға әлем әдебиеті шығармаларын оқытудың маңызы мен ерекшелігін ұғылуға үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдердің: - дүние жүзі әдебиеті тарихының қалыптасуы, даму ұраісі мен тұжырымдары түсінуге; - қазақ және әлем әдебиетін салыстырып, талдай білуі; - әлем әдебиеті туралы теориялық білімдерін іс жүзінде қолдануы; - ежелгі грек және рим әдебиетін, жаңғы әлем әдебиет жанрлары мен стильдерін, прозасын, XVIII ғасыр романын түсінуге; - XIX ғасырдың Батыс және Шығыс әдебиетінің ерекшеліктерін сипаттай білуі; - әлемдік әдебиеттегі қазіргі әдеби бағыттарды түсіндіре білуі.
Курс атауы	Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту нәтижелері
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби дағдылық модуль модуль, барлығы 10 академиялық кредит
Академиялық кредит	10
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік сапасын арттыру: - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер сатысы (1-2-3) - Пәнаралық сабақтарда дайындық үшін құзыреттіліктер сатысы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілінің сөз тіркесі мен сөйлем құрылысының ерекшеліктерін, белгілерін, синтаксис теориясын түсіндіре алады. Олар қазақ тіліндегі сөз тіркестері мен сөйлемдердің құрылымының, түрлерінің теориялық белгілерін және түрлерінің бойынша құрылымдық және мағыналық тәртіпін тәртіптейді. Қазақ тіліндегі сөз тіркесі мен сөйлем түрлерінің белгілері мен қызметін де тәртіптейді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген болашақ мұғалімдерінің: - қазақ тілінің синтаксис теориясы мен синтаксистік құрылымын түсінуге және түсіндіре алуы; - синтаксистік ұғым бірайттарды ажырата алуы; - қазақ әдебиеті ерекшелігі бойынша теориялық білім мен құрылымдық; - сөз тіркестеріне, сөйлем түрлеріне жан-жақты талдау жүргізе алуы; - тілдік синтаксистік құрылымын жетік меңгеруі.
Курс атауы	Қазіргі қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер

Модуль Академиялық кредит Құрылымдық сипаттамасы	Кәсіби, бағрлық модулі модуль барлығы 116 академиялық кредит 5 Курс мақсаты – пәндік қызығаттілік қалықын арттыру • Оқббет бойынша пәндік дайындық үшін қызығаттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін қызығаттіліктер саласы (6,7) Бөлімде мұғалімдер кәсіпті қызық әдебиетінің бағыты мен маңығын қалық жасады. Олар өз пікірлерін кәсіпті ақын-жазымдардың шығармашылығымен таныстырып, олардың шығармаларының пәззәлік-көркемдік ерекшеліктерін ұғындырды үйренді.
Оқу нәтижелері	Қызығаттілікті меңгерген Бөлімде мұғалімдерінің: • кәсіпті қызық әдебиетінің пәззәлік қалықтарын мен кәсіпте бағыттарын түсінуі және түсіндіре алуы. • шығармашылықтарын қызық түрде танытуды. • кәсіпті қызық әдебиетінің шығармаларын танытуды.
Курс атауы	Академиялық қалықтардың негіздері
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бөлімдеуші пәндер
Модуль	Кәсіби бағрлық модулі модуль барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/қызығаттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік қызығаттілік саласын арттыру: Кәсіпті бойынша пәндік дайындық үшін қызығаттіліктер саласы (1,2,3) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін қызығаттіліктер саласы (6,7) • Ғылым және кәсіпті даму үшін қызығаттіліктер саласы (11) Бөлімде мұғалімдер академиялық жазу негіздерін, оның ережелері мен түрлерін, құрылымын, принциптер мен әдістерін кәсіптеді.
Оқу нәтижелері	Қызығаттілікті меңгерген Бөлімде мұғалімдерінің: • ғылым кәсіптеді қалықтарын, құрылымын түсініп, сипаттай алуы; • академиялық жазу негіздерін, жалпы ереже, әдістерін, түрлерін түсіну; • академиялық жазу тәсілдерін, тілдік ереже құрылымын кәсіптеді түсіндіре алуы; • ғылым кәсіпті пәндік қалықтарын ережелері мен қызығаттілік мағыналарын; • академиялық сөздік қорын кәсіптеді; • академиялық жазу, реферат, тезис, ғылым мәтін, баяндама, ғылым талдау, ғылым хат жазу ғылым стиль, басқа да стильдік лексиканы пәнді қалық алуы; • оқу мәтінін пәнді принциптерді қалық, кәсіпті, мәтін жазу, кәсіпті, құрылымын, ғылым стильді сәтті оқуы; • ғылым мәтінді талдап, пікір-тұжырымдарын кәсіптеді алуы.
Курс атауы	Әдебиет теориясы
Компонент	Пәндік компонент, Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бөлімдеуші пәндер
Модуль	Кәсіби бағрлық модулі модуль барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	4

Курс/күзиреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік деңгейін арттыру • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер сипаты (4.5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер сипаты (6.7) Бөлімше мұғалімдер көркем шығарманы талдау, ырымшылдығын, әдіс-тәсілдерін, көркем әдебиеттегі теориялық ұғымдардың негіздерін меңгереді. Олар мектептегі қазақ тілі мұғаліміне жіяетті әдебиет саласының теориялық негіздерін көрсетеді. Сондай-ақ әдеби үдерістің анықтамасымен, әдебиеттің жанрлары мен түрлерімен, көркемдік тәсілдерімен, ұғымдары мен бағыттарымен танысады. Бөлімше ұстаздар көркем әдебиеттің ішкі ретіндегі ерекшеліктерін, оның пәзаялық мәні мен әдеметтік болмысын, даму заңдылықтарын және көркем шығарманы талдау қағидадтарын жеттеді. Әдебиеттану, ығы теориялық ұғымдар мен қағидадтарды меңгеруге үйренеді. Сондай-ақ олар мәтіннің көп көлем түрін талдауды үйренеді және оқушыларды көркем шығарманың эстетикалық табиғатын тануға үйретеді
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген. Бөлімше мұғалімдерінің: • көркем мәтіннің композициялық құрылымын, өлең құрылысы мен ырғағын жан-жақты ашып, түсіндіруі; • автор қолданып отырған көркемдік құралдарды ажыратуы; • автор мен кейіпкер арасындағы байланысты түсіндіруі; • әдебиеттер мен тип, әдебиет мектептер, түрлі ағым мен стиль туралы негізгі түсініктерді меңгеруі; • пәндік ұғымдарды, ережелерді, теориялық талдау әдістерін түсіндіре алуы; • пәні бойынша алынған теориялық білізін іс жүзінде қолдана алуы.
Курс атауы	Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бөлімдеуші пәндер
Модуль	Кәсіби ашырлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/күзиреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік саласын арттыру: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер сипаты (1.2.3) • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер сипаты (4.5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер сипаты (6.7) • Пәндік-әдістемелік дайындық бойынша құзыреттіліктер сипаты (8.9.10) Бөлімше мұғалімдер қазақ тілі мен әдебиетінің теориялық негіздерін, қазақ тілі мен әдебиетін оқытудың әдіс-тәсілдерін іс жүзінде дұрыс және тиімді пайдалану мен қолдануды меңгереді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген. Бөлімше мұғалімдерінің: • қазақ тілі бойынша әдістемелік нұсқаулар, құжаттарды әзірлей алуы; • қазақ тілі мен әдебиетін оқытудың үлгілерін, онлайн оқыту үлгілерін, компьютерлік сабақ үлгілерін жасап алуы; • онлайндықшылықтарды оқыту сабақтарын ұйымдастыруы; • қазақ тілі көпмнен сабақ жоспарын құрауы; • қазақ тілі мен әдебиеті бойынша әдістемелік бағдарламаларды меңгеруі; • күнтізбелік, мерзімдік оқыту жоспарын құрай алуы.
Курс атауы	Қазақ тілін оқыту теориясы мен технологиясы
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті

Цикл Модуль Академиялық құрған Құрылқыреттілік сипаттамасы	Бейіндеуші пәндер Кәсіби, ғылым модулі модуль партиясы ІІІ-академиялық кредит 4 Күре мақсаты – тілдік құзыреттілік деңгейін арттыру - Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1.2.3) - Пәндік саласында дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6.7) - Пәндік-әдістемелік дайындық бойынша құзыреттіліктер саласы (8.9.10) Болашақ мамандар оқыту технологиясын көрсету және оның теориялық негіздерін түсіндіру арқылы қазақ тілін оқытудың өзіндік жолдарын дамытады. Мектепте қазақ тілін оқытудың теориясы мен технологиясын қарастырып, талдауға үйренеді, сонымен қатар қазақ тілін оқытудың әдіс-тәсілдері мен технологияларын түсіндіреді. Қазақ тілін оқытудың теориясы мен технологиясының негіздерін түсіндіреді.
Оқыту нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Білімшәк мүдәлімдерін: - теориялық қазақ тілін оқыту тәжірибесімен ұштастыра алуы; - қазақ тілін оқыту түрлерін (ағамыта оқыту, көпін-көпінмен оқыту, деңгейлік оқыту, компьютерлік технология, т.б.) қолдануы; - нәтижеге бағытталған сабақтарды өткізе алуы; - оқыту нәтижесін кері байланыс берісі және оқыту нәтижесін алуы
Күре ағамы Компінент Цикл Модуль Академиялық құрған Құрылқыреттілік сипаттамасы	Мәтін және лингвистикалық талдау негіздері Пәндік компонент Жогары оқыту нәтижесі Бейіндеуші пәндер Кәсіби, ғылым модулі модуль партиясы ІІІ-академиялық кредит 5 Күре мақсаты – тілдік құзыреттілік деңгейін арттыру. Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1.2.3) - Пәндік саласында дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6.7) - Ғылыми және кәсіби даму үшін құзыреттіліктер саласы (11) Білімшәк мүдәлімдері мәтіннің ғылыми-теориялық тұжырымдамасын тереңі түсінген келетінді. Олар мәтінді тереңі түсінген негізгі теорияны түсіндіреді және мәтінге тілдік және мәдени талдау жасайды. Олар мәтінді лингвистикалық және мәдени талдау әдістерін көрсетіп, лингвистикалық және мәдени талдау, мәтін түсіндіреді.
Оқыту нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Білімшәк мүдәлімдерін: - мәтін теориясын, концепциясын, категорияларын, тілдік мәдени талдау теориясын, әдістерін, ұғым-бірліктерін, мәтін түрлері мен құрылымын, қызығатты ерекшеліктерін, мәтін талдау әдістерін, ағамыта түсіндіру, түсіндіруі; - мәтінге лингвистикалық, ағамыталық, ағамыталық-мәдениеттік талдау жасау әдістерін білуі; - мәтін түрлерін ажырату және талдау ағамыта; - көркем мәтінді ағамыта қарастыру, ағамыталық мәтінді және талдау ағамыта; - мәтін талдауының түрлерін түрлері қабылдау мәтін түсіндіру; - мәтінді тұтастай қабылдау қабілетін жетілдіре алуы; - мәтінді ағамыталық талдау түрлерін білуі; - мәтіннің белгілік сипатын ағамыта ағамыта және білуі; - талдаудан кейін мәтін талдауының жалғастай алуы; - мәтін мәтіннің сипаттайтын тілдік бірліктерін талдау алуы

Курс атауы	Тәуелсіздік жылдарындағы қазақ әдебиеті және ғылым жүйесі
Компонент	Пәндік компонент. Жоғары оқу орны компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	5
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік саласын арттыру: • Әдебиет бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (4,5) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ әдебиетінің тәуелсіздік жылдарындағы дамуын, қазақ поэзиясындағы ұлттық сипаттын тереңдей түсін, ақындар шығармашылығының тәуелсіздік қарқынын зерттейді. Соңғы-ақ пәндер барысында XX-XXI ғасырлар көпмәнді жағамалы шығармаларды қоғамдық пікірге білестірістіріп зерттейді. Олар тәуелсіздік жылдарындағы әдеби үздік пен көркем шығармашылықты ғылыми-теориялық талдау, түсіндіру жұмыстарын жүргізді көркем, әдеби-эстетикалық және жолдарын талқыйды. Болшақ мұғалімдер оқушыларға сол кезеңдегі әдебиеттің олардың рухани дамуына, қоғамдық-саяси, әлеуметтік көзқарастарының қалыптасуына ықпалын түсінуге үйретуді үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Болашақ мұғалімдердің: • тәуелсіздік жылдарындағы қазақ әдебиетінің даму ерекшеліктері мен жолдарын терең түсінді. • Шығармалардың идеялық-эстетикалық құндылығы туралы пікір айта алуы; • әдебиеттің ұлттық-идеологиялық құндылығы мен ұлттық болмыстың қалыптасуын түсіндіруі • тәуелсіздік кезеңіндегі қазақ әдебиеті кайраткерлерінің мұраларын меңгеруі. • прозаны, поэзияны, драматургияны, сатира жанрындағы жанашыл ізденістерге, жанашыл әдебиеткерлер мен әдеби сынға қатысты шығармаларын көрсете алуы.

Курс атауы	Аталық теорияда және мәтін құру негіздері
Компонент	Пәндік компонент. Таңдау компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 116 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сипаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік саласын арттыру: • Қазақ тілі бойынша пәндік дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (1,2,3) • Пәнаралық салаларда дайындық үшін құзыреттіліктер саласы (6,7) Болашақ мұғалімдер мәтінге маңыздылық құрылымдық ерекшелігіне қарай атаулы беру, мәтіндік атаулы құрастыру негіздерін меңгереді кәсіби қызметте, қосымша қоғамдық жұмыста қолдануы үйренеді. Тілде аталықтың (номинативтілігі) пайда болу негізін білетін болады. Болашақ мұғалімдер мәтінді номинативтілік және құрастыру негіздерін меңгереді және оларды кәсіби қызметінде қолдануы үйренеді. Олар тілде номинативтілік пайда болу жолдарын түсіндіреді. Мәтіннің композициялық құрылымдық ойдың идеялық құрылымдық ерекшелігі ретінде зерттейді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Болашақ мұғалімдердің: • аталықтың ғылыми-теориялық негіздерін меңгеруі • мәтіндік құрылымдық атаулы • аталық құрастыру танымдық, теориялық негіздерін түсіндіре алуы.

	- мәтіннің мазмұндық талқырыптық ерекшелігін ашып білуді меңгеруі; - жарияланған мәтіннің жанр, мәтіміне түсінуі; - ағалық берудегі мәтінге қатысты шарттық ерекшеліктерді білуді; - ағалық беруде ұғымдық, логикалық, кысқашық қағидаларын білуді.
Курс атауы	Көркем шығарманың герменевтикалық талдауы
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 114 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сыпаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік сапаларын арттыру: - Қазақ тілі бойынша пәндік дағдылық үшін құзыреттіліктер сапасы (3) - Әдебиет бойынша пәндік дағдылық үшін құзыреттіліктер сапасы (4,5) - Пәндер арасық сапаларды дағдылық үшін құзыреттіліктер сапасы (6,7) - Ғылыми және кәсіби даму үшін құзыреттіліктер сапасы (11) Болашақ мұғалімдер көркем мәтінді герменевтикалық талдау ұғымын және талдау әдістерін көрсетейді. Тарихи және көркем мәтіндерді талдау, талдау әдістерін үйренеді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Болашақ мұғалімдердің: - герменевтика теориясын, әдістемесін, концепциясын әдеби мәтінге герменевтикалық талдау әдістерін білуді және түсіндіруді; - оқытуда герменевтикалық әдісті қолдана алуы.
Курс атауы	Тілдік кеңейтік және ымыра (114) академиялық
Компонент	Пәндік компонент, Таңдау компоненті
Цикл	Бейіндеуші пәндер
Модуль	Кәсіби даярлық модулі модулі, барлығы 114 академиялық кредит
Академиялық кредит	4
Курс/құзыреттілік сыпаттамасы	Курс мақсаты – пәндік құзыреттілік сапаларын арттыру: - Қазақ тілі бойынша пәндік дағдылық үшін құзыреттіліктер сапасы (1,2,3) - Пәндер арасық сапаларды дағдылық үшін құзыреттіліктер сапасы (6,7) Болашақ мұғалімдер қазақ тілінің қолданыс аясын сақтап, кеңейту жолдарын іздестіреді.
Оқу нәтижелері	Құзыреттілікті меңгерген Болашақ мұғалімдердің: - пәннің ғылыми-теориялық негіздерін, әдеби тіл ерекшелігін түсіндіруді; - қазақ тілінің лексикалық, грамматикалық, семантикалық, стилистикалық ерекшелігін қолдана білуді; - мәдени-қоғамдық ерекшеліктердің құқық негіздерін анықтай алуы, түсінуді; - мәдени құндылықтың, мәдениеттің, мәдениеттің ерекшеліктерін анықтауы; - пәннің терминологиялық тілін дұрыс қолдануы; - қазақ тілінің лингвоэкологиялық мәселелерін анықтауы.

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ, 8 академиялық кредит	
Түлекті қорытындылық аттестаттау міндетті болып табылады. Қорытынды аттестаттау Білім беру бағдарламасы толық игерілгеннен кейін жүзеге асырылады. Аттестаттау мақсаты – түлектің жалпы мәдени және кәсіби құзыреттіліктерінің қалыптасу деңгейін, кәсіби қызметтің негізгі бағыттарын орындауға дайындығын бағалау. Қорытынды аттестаттау жұмысы (ауызша емтихан, жазбаша емтихан, дипломдық жұмыс, зерттеу жобасы, ұйымдастыру жобасы, стратегиялық жоба, арт-жоба)	
4.3 Міндетті компоненттің құрылымы	
Міндетті компонент (Жалпы білім беретін пәндер циклі) 56 академиялық кредиттен тұрады (51 академиялық кредит міндетті пәндер және 5 академиялық кредит таңдау пәндері) және төмендегі модульдер мен курстарды қамтиды.	
Модульдер мен курстардың атауы	Академиялық кредит
МІНДЕТТІ КОМПОНЕНТ (ЖАЛПЫ БІЛІМ БЕРЕТІН ПӘНДЕР ЦИКЛІ)	56
МІНДЕТТІ ПӘНДЕР	51
Тарихи және философиялық құзыреттіліктер модулі	10
<i>Қазақстан тарихы</i> Көне және орта ғасырлардағы Қазақстан. Алғашқы қоғам. Елді мекендер, шаруашылығы және тұрмысы (б.з.б. 2,5 млн. – 12 мың – VI ғасырға дейін). Қазақ халқының этногенезі. Ортағасырлық Қазақстан. (VI-XV ғасырлар). Қазақ хандығы. Қазақ мемлекетінің геосаяси жағдайы. Қазақ хандығы: құрылуы, өрлеуі, құлдырауы. Әлеуметтік тарих (XV ғ. ортасы – XVIII ғ. басына дейін). Отаршылдық кезеңдегі Қазақстан (XVIII ғ. 30-40 ж. – XIX ғ. 60 ж.). XX ғасырдың басындағы Қазақстан. Халықтың көп ұлттық құрамының қалыптасуы. Жаңа замандағы Қазақстан. Кенестік кезең (1917 ж. ақпан-қазан – 1991 ж. тамыз) Қазақстан – тәуелсіз мемлекет. Ел тарихындағы ең жаңа кезең (1991 ж. желтоқсан – қазіргі уақытқа дейін).	5
<i>Философия</i> Ойлау мәдениетінің бастауы. Философия пәні мен әдісі. Әлемді философиялық түсінудің негіздері. Сана, рух және тіл. Онтология және метафизика. Әлеумет құндылықтар философиясы. Еркіндік философиясы. Өнер философиясы. Қоғам және мәдениет. Тарих философиясы. Дін философиясы. Заманауи Қазақстан философиясы.	5
Әлеуметтік-саяси білім модулі (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	8
<i>Әлеуметтану</i> Әлеуметтік әлем түсінігіндегі әлеуметтік зерттеулер. Әлеуметтік зерттеулер. Қоғамның әлеуметтік құрылымы мен стратификациясы. Әлеуметтану және ұқсастық. Отбасы және қазіргі заман. Шегіну, қылмыс әлеуметтік бақылау. Дін, мәдениет, қоғам. Этнос және ұлт әлеуметтануы. Білім және әлеуметтік теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдары, технологиялар және қоғам. Экономика, жаһандану, еңбек. Денсаулық және медицина. Халық, қалалану және әлеуметтік қозғалыстар. Әлеуметтік өзгерістер.	2
<i>Саясаттану</i> Саясаттану дамуының негізгі кезеңдері. Саясат қоғамдық өмірдің бір бөлігі ретінде. Саяси билік. Саяси элита, көшбасшылық. Қоғамның саяси жүйесі. Мемлекет және азаматтық қоғам. Саяси режимдер. Сайлау жүйелері, таңдау. Саяси партиялар партиялық жүйелер және қоғамдық-саяси қозғалыстар. Саяси мәдениет, тәртіп. Саяси, идеология, даму, жаңғыру, қатынастар мен дағдарыстар. Әлемдік саясат, заманауи халықаралық қарым-қатынастар.	2
<i>Мәдениеттану</i> Мәдениет морфологиясы. Мәдениет тілі. Мәдениет семиотикасы. Мәдениет анатомиясы. Көшпенділер мәдениеті. Аргы түріктердің мәдени мұрасы. Ортағасырлық мәдениет. Орталық Азия. Түріктердің мәдени мұрасы. Қазақ мәдениетінің негізі. XVIII - XIX ғасырдың аяғындағы, XX ғасырдағы қазақ мәдениеті. Заманауи әлемдік үдерістер мен жаһандану жағдайындағы қазақ мәдениеті. Қазақстанның мәдени саясаты. «Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы.	2

<i>Психология</i> Ұлттық өзін-өзі тану жағдайындағы тұта. Мен және менің ынтам. Эмоциялар, эмоционалдық зерде. Адамның күш-жігері, өзін-өзі реттеу психологиясы. Дара-тигілік ерекшеліктер. Құндылықтар, қызығушылықтар, нормалар. Өмір мәні, кәсіби өзін-өзі анықтау денсаулық психологиясы. Индивидтер мен топтар арасындағы қарым-қатынас. Қарым-қатынастың қабылданым жағы. Қарым-қатынастың интерактивтік жағы. Қарым-қатынастың коммуникативтік жағы. Әлеуметтік-психологиялық дау. Дау кезіндегі өзін-өзі ұстау үлгілері. Тиімді қарым-қатынас әдістері.	2
Аспаптық және коммуникациялық модуль	25
<i>Орыс/Қазақ тілі</i> Лексика, ғылыми терминдер, синтаксистік конструкцияларды ауызша және жазбаша қарым-қатынаста дәл қолдану дағдыларын иелену; әңгіме құру дағдылары. Іскерлік қарым-қатынас, хаттар, есептер, пікір, эссе жазу дағдылары; мәтіндерді түсініп оқу, өз ойын жеткізе алу. Өртүрлі қарым-қатынас түрлерінде еркін сөйлеу, әңгіме, пікір-талас жүргізе алу. Функционалдық сөйлеу стильдері сөйлесу құралдарының тарихи қалыптасқан жүйесі ретінде, әдеби тілдің алуандығы.	10
<i>Шетел тілі</i> Әлеуметтік-тұрмыстық қарым-қатынас саласы. Мен және менің отбасым. Әлеуметтік-мәдени қарым-қатынас саласы. Әлем картасы. Салт-дәстүрлер. Оқу-кәсіби қарым-қатынас саласы: Болашақ кәсіп. Заманауи үй. Қазіргі қоғамдағы отбасы. Мәдени-тарихи ая. Білім. Кәсіп. Адам және табиғат, экологиялық мәселелер. Жаналықтар, БАҚ, жарнама.	10
<i>Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар</i> Қоғам дамуындағы АКТ рөлі. АКТ саласындағы стандарттар. Компьютерлік жүйелерге кіріспе. Бағдарламалық қамсыздандыру. Операциялық жүйелер. Адам мен компьютердің өзара әрекеттестігі. Мәліметтер базасы жүйелері. Мәліметтерді талдау. Мәліметтерді басқару. Желілер мен телекоммуникациялар. Киберқауіпсіздік. Интернет-технологиялар. Бұлттық және ұялы технологиялар. Мультимедиялық технологиялар. Зияткерлік технологиялар. Электрондық технологиялар. Электрондық бизнес. Электрондық оқыту. Электрондық үкімет. Өнеркәсіптегі АКТ. АКТ даму келешегі.	5
Денсаулықты нығайту модулі	8
<i>Дене тәрбиесі</i> Дене тәрбиесі қағидаттары. Дене тәрбиесінің ғылыми негіздері. Заманауи сауықтыру жүйелері, ағзаның дене күйін бақылаудың негіздері. Өз бетінше спортпен және дене тәрбиесімен айналысудың негізгі әдістері. Кәсіби дене дайындығы. Жалпы дене дайындығы. Жылдамдық. Жүгіру. Эстафеталар. Төзімділік, икемділік, шапшаңдық, үйлесімдік, тепе-теңдікті ұстауға жаттығуларды, гимнастикалық және акробаттық жаттығуларды орындау. Күш. Жалпы дайындық жаттығулар. Арнайы дене дайындығы.	8
ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ	5
Кәсіпкерлік негіздері және қаржылық сауаттылық Курс студенттердің бизнесті жүргізу, қаржыны басқару және ұтымды экономикалық шешімдер қабылдау дағдыларын дамытады, бұл олардың нақты экономикалық ортаға сәтті бейімделуіне ықпал етеді. Бұл пән студенттердің кәсіпкерлік саласындағы білімдері мен дағдыларын, экономика негіздерін, қаржы менеджментін және негізделген қаржылық шешімдерді қабылдауға бағытталған. Курс барысында студенттер қаржылық жоспарлау және бюджеттеу мәселелерін талдайды. Олар жеке қаржыны басқару және отбасылық бюджетті ұстау дағдыларын меңгереді.	5
<i>Экология және тіршілік қауіпсіздігі негіздері</i> «Экология және тіршілік қауіпсіздігі негіздері» пәні тірі ағзалар мен экожүйелердің ұйымдасу деңгейлері мен қызмет етуінің негізгі заңдылықтарын, олардың тұрақтылығын, биосфера құрамдастарының өзара әрекеттесуін және табиғатты пайдаланудың артуы жағдайындағы адам әрекетінің экологиялық салдарын қарастырады. Пәнде әлем елдерінде және Қазақстан Республикасында тұрақты дамудың қазіргі заманғы тұжырымдамалары, стратегиялары мен практикалық міндеттері қаралады. Сонымен қатар, тіршілік қауіпсіздігінің негізгі қағидалары, тәуекелдер мен төтенше жағдайлар, оларды талдау мен басқару жолдары зерттеледі. Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік, діни, саяси және экономикалық тұрақсыздық факторлары, күнделікті өмірдегі қауіптер, сондай-ақ қауіпсіздік мекемелерінің қызметі мен оны құқықтық реттеу мәселелері қамтылады. Пән студенттерге экологиялық ойлау, қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру және жаһандық тұрақты даму мақсаттарына сай әрекет ету қабілеттерін дамытуға бағытталған.	5

<i>Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негіздері</i> Пән сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелерін тарихи және қазіргі контексте қарастырады. Сыбайлас жемқорлықтың әмбебап мәнін, шығу сипатын, себептерін ашумен қатар, Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің әлеуметтік-экономикалық, құқықтық, мәдени, моральдық-этикалық аспектілері де талданады. Курс азаматтарды құқықтық тәрбиелеу мәселелерін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы бақылау және ашықтық институттарын қалыптастыру үдерісін қарастырады. Курстың мақсаты – студенттердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы санасын және құқықтық құндылықтарды дамыту.								5
<i>Ғылыми зерттеу әдістері</i> Пән студенттерге ғылыми танымның негіздерін, зерттеу жүргізу әдістерін, зерттеу жұмысын жоспарлау мен ұйымдастыру жолдарын үйретуге бағытталған. Курс мазмұнында қоғамдық қатынастар жүйесіндегі ғылымның орны, ғылыми танымның әдістері мен деңгейлері, ғылыми зерттеуді іске асырудың негізгі кезеңдері академиялық адалдық, ғылыми стиль және деректерді талдау мәселелері қарастырылады. Курсты меңгеру нәтижесінде білім алушылар ғылыми мәселені анықтау, мақсат-міндет қою, гипотеза құру, ақпарат жинау, эмпирикалық және теориялық әдістерді қолдану, зерттеу нәтижесін рәсімдеу мен қорғау дағдыларына ие болады.								5
Барлық академиялық кредит саны								56
4.4 Прогресс								
Модульдер мен курстар	Бакалавр дәрежесі, 4 академиялық жыл							
	Оқытудың 1 жылы		Оқытудың 2 жылы		Оқытудың 3 жылы		Оқытудың 4 жылы	
	1 сем	2 сем	3 сем	4 сем	5 сем	6 сем	7 сем	8 сем
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КОМПОНЕНТ								
БІЛІМ АЛУШЫНЫ ТҮЛҒА РЕТІНДЕ ҚОЛДАУ – 22 академиялық кредит								
Білім берудегі психология және өзара әрекеттесу мен коммуникация тұжырымдамалары 3 академиялық кредит			3					
Білім беру туралы ғылым және оқытудың негізгі теориялары 4 академиялық кредит			3					
Инклюзивті білім беру ортасы 4 академиялық кредит					4			
Балалардың жас ерекшелік және физиологиялық даму ерекшеліктері 3 академиялық кредит		3						
Білім беру жүйесіндегі жасанды интеллект 3 академиялық кредит			3					
Педагогикалық зерттеулер және инновация 5 академиялық кредит					5			
ОҚЫТУ ЖӘНЕ ҮЙРЕТУ ҮШІН БАҒАЛАУ – 13 академиялық кредит								
Бағалау және дамыту 4 академиялық кредит					4			
Оқытуды жоспарлау және дербес оқыту 4 академиялық кредит						4		
Оқытудың әдісі мен технологиялары 5 академиялық кредит			5					
МҰҒАЛІМ – ОҚУ ФАСИЛИТАТОРЫ (ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ПРАКТИКА) – 25 академиялық кредит								
Мұғалім кәсібіне кіріспе (педагогикалық практика, 1-курс) 2 академиялық кредит		2						
Психологиялық және педагогикалық бағалау (педагогикалық практика, 2-курс) 2 академиялық кредит				2				
Педагогикалық технология (педагогикалық практика, 3-курс) 6 академиялық кредит						6		
Білім берудегі зерттеулер мен инновациялар (педагогикалық практика, 4-курс) 15 академиялық кредит							15	
МІНДЕТТІ КОМПОНЕНТ								
ТАРИХИ ЖӘНЕ ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТТІЛІКТЕР МОДУЛІ – 10 академиялық кредит								
Қазақстан тарихы 5 академиялық кредит	5							

Философия 5 академиялық кредит					5				
ӘЛЕУМЕТТІК-САЯСИ БІЛІМ МОДУЛІ – 8 академиялық кредит									
Әлеуметтану 2 академиялық кредит			2						
Саясаттану 2 академиялық кредит			2						
Мәдениеттану 2 академиялық кредит			2						
Психология 2 академиялық кредит			2						
АСПАПТЫҚ ЖӘНЕ КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ МОДУЛЬ – 25 академиялық кредит									
Орыс/Қазақ тілі 10 академиялық кредит	5	5							
Шетел тілі 10 академиялық кредит	5	5							
Ақпараттық және коммуникациялық технологиялар 5 академиялық кредит	5								
ДЕНСАУЛЫҚТЫ НЫҒАЙТУ МОДУЛІ – 8 академиялық кредит									
Дене тәрбиесі 8 академиялық кредит	2	2	2	2					
ТАҢДАУ БОЙЫНША КОМПОНЕНТ – 5 академиялық кредит									
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің негіздері - 5 академиялық кредит					5				
Кәсіпкерлік негіздері және қаржылық сауаттылық - 5 академиялық кредит									
Экология және тіршілік қауіпсіздігі негіздері - 5 академиялық кредит									
Ғылыми зерттеу әдістері - 5 академиялық кредит									
ПӘНДІК КОМПОНЕНТ									
Қазақ тілінің фонетикалық жүйесі және оқыту негіздері - 5 академиялық кредит	5								
Оқу сауаттылығы және оқыту негіздері – 4 академиялық кредит							4		
Ежелгі мен хандық дәуір әдебиеті және оқыту жүйесі – 5 академиялық кредит		5							
Қазақ фольклоры және оны оқыту негіздері – 4 академиялық кредит			4						
Қазақ тілінің лексикологиясы және оқыту негіздері – 5 академиялық кредит	5								
Қазақ жазу тарихы – 4 академиялық кредит			4						
Қазақ тілі емлесі мен тыныс белгілері – 4 академиялық кредит				4					
Қазақ тілінің сөзжасауы және оқыту негіздері – 5 академиялық кредит				5					
XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі – 5 академиялық кредит				5					
Қазақ тілінің тарихи грамматикасы – 4 академиялық кредит				4					
Қазақ әдебиетін оқыту теориясы мен технологиясы – 4 академиялық кредит					4				
Қазақ тілінің морфологиясы және оқыту негіздері – 5 академиялық кредит					5				
Салғастырмалы грамматика – 4 академиялық кредит									4
Әлем әдебиеті және оқыту жүйесі – 6 академиялық кредит		6							
Қазақ тілінің синтаксисі және оқыту негіздері – 10 академиялық кредит							10		
Қазіргі қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі – 5 академиялық кредит							5		
Академиялық сауаттылық негіздері – 5 академиялық кредит									5
Әдебиет теориясы – 4 академиялық кредит									4
Қазақ тілі мен әдебиетінен сабақ үлгілерін жасау негіздері – 5 академиялық кредит									5
Қазақ тілін оқыту теориясы мен технологиясы – 4 академиялық кредит							4		
Мәтін және лингвистикалық талдау негіздері – 5 академиялық кредит									5

Тәуелсіздік жылдарындағы қазақ әдебиеті және оқыту жүйесі – 5 академиялық кредит								5
Аталым теориясы және мәтін құру негіздері – 4 академиялық кредит								4
Көркем шығарманы герменевтикалық талдау – 4 академиялық кредит								
Тілдік кеңістік және қазақ тілі экологиясы – 4 академиялық кредит								
ҚОҒАМДЫҚ АТТЕСТАТТАУ- 8 академиялық кредит								
Қорытынды аттестаттау								8
Барлық академиялық кредит	32	28	28	32	27	33	15	37

5. Баға/бағалау әдістері

5.1 Бағалау

Оқыту нәтижелерін бағалау модульдердің құзыреттілік мақсаттарына және ондағы курстарды бағалау өлшемдеріне негізделеді. Бағалау критерийлері әртүрлі тапсырмалардың негізгі ретінде қолданылады. Оқу тапсырмаларына білім алушының өздік тапсырмасы, топтық тапсырма, жоспар, есеп, топтық пікірталас, топтық тест, дамытуға арналған тапсырмалар, зертханалық тапсырмалар, ойлау мен бағалауға қатысты тапсырмалар немесе белсенділікті арттыратын тапсырмалар жатады. Бағалау болашақ мұғалімнің педагогикалық білім беру модульдерінің құзыреттілік мақсаттарына қол жеткізгені туралы мәліметті алуға мүмкіндік береді, жеткізеді.

Бағалау жалпы құзыреттілікке бағдарланған білім беру негізінде жатыр. Құзыреттілікке негізделген бағалау болашақ мұғалімнің негізгі білетінін ғана емес, сонымен қатар оның дағдысын, болашақ мұғалімдер өздерінің білімдерін өмірде кездесетін қиындықтарға немесе жағдайларға қатысты қолдана алуын өлшеуі тиіс. Болашақ мұғалімдерге кәсіби қызметінде кездесуі ықтимал жағдайларға байланысты тапсырмалар және қайталанбайтын өзіндік қиындық тудыратын тапсырмалар берілуі керек. Құзыреттілікке негізделген оқытуда бағалау өте маңызды қызмет атқарады. Бұрынғы құзыреттіліктер мен жеке жағдайларды мойындау негізінде құзыреттілікті әр курста көрсетуге болады. Құзыреттілікті көрсету бүкіл оқу модульін қамти алады. Басқа жерден алынған дайындық пен оқыту алдындағы мойындау және мақұлдау практикасына қатысты арнайы нұсқаулықтар.

Оқу шәкіл негізінде бағаланады. Болашақ мұғалімдердің оқу жетістіктері (білімі, шеберлігі, дағдылары мен құзыреттіліктері) сандық баламасы бар (он бағалар, кему ретімен, "А"-дан "D"-ға дейін, «қанағаттанарлықсыз» - "FX", "F") халықаралық мақұлданған әріптік жүйеге сәйкес келетін 100-балдық шәкіл бойынша баллмен есептеледі.

Төрт баллдық жүйе бойынша сандық баламаға сәйкес келетін білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әріптік жүйесі

Әріптік жүйедегі баға	Баллдардың сандық баламасы	%-дық үлесі	Дәстүрлі жүйедегі баға
A	4,0	95-100	Үздік
A-	3,67	90-94	Жақсы
B+	3,33	85-89	
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

Бағалаудағы мақсат – болашақ мұғалімдерге көмек пен қолдау көрсету, олардың өзін-өзі бағалау қабілетін дамыту, болашақ мұғалімдердің құзыреттілігі туралы ақпаратты ұсыну және білім беру бағдарламасында анықталған жоспарланған оқыту нәтижелеріне және құзыреттіліктерге қол жеткізулерін қамтамасыз ету болып табылады. Өзін-өзі бағалау және өзара бағалау дағдылары еңбек қызметіндегі негізгі дағдылар болып есептеледі және бағалау оқу үдерісінде осы дағдыларды дамытуды қолдаудың басты құралы болып табылады.

Конструктивті үйлесу қағидаты көптен бері оқыту мен оқудың сапасын арттырудың мақты әдісі ретінде үгіттеліп келеді (Biggs & Tang, 2011). Конструктивті келісу – бұл оқыту мен оқу бағдарламаларын әзірлеудің кешенді тәсілі, онда оқытудың болжалды нәтижелері/құзыреттіліктер, оқыту және оқу қызметі мен сапалы оқыту жағдайларын оңтайландыру үшін баға тапсырмалары арасындағы сәйкестік сөз етіледі. Басты қағидат оқу бағдарламасы оқу шаралары мен бағалау бойынша тапсырмалар болжалды оқу нәтижелеріне (БОН) және білім алушылар дәрежені, модульді немесе курсты аяқтағаннан кейін негізгі істей немесе көрсете алуы керектігіне сәйкес келетіндей етіп әзірленуі тиіс екендігінде. Оқытудың жоғары сапасы осы компоненттерді біріктіру есебінен қамтамасыз етіле алынады.

Конструктивті үйлесу парадигмасының мұғалімге бағдарланған оқытудан жоғарыда сипатталған, білім алушыларға бағдарланған оқытуға жалпы ығысуын көрсетеді. Оқытуды жобалаудағы басты қадам болжалды оқу нәтижелерін немесе білім алушылар оқу барысында игеруі тиіс құзыреттіліктерді және олар оқудың іс жүзінде болғанын қалай көрсететінін анықтау болып табылады (Biggs & Tang, 2011). Оқытушының рөлі білім алушыны алған қойылған оқу нәтижелеріне қолжеткізуге көмектесетін қызмет түрлеріне тарту болып табылады (Biggs, 1996). Оқу мен бағалаудың тиісті әдістері мен тапсырмаларын таңдап, оларды болжалды оқу нәтижелерімен/құзыреттермен келісе отырып, студенттердің оқу практикасын тиімді бағыттауға және мағынаға бағдарланған, терең оқуды жақсартуға болады (Biggs & Tang, 2011; Boud & Falchikov, 2006). Конструктивті үйлесімді оқыту – бұл, іс жүзінде, өлшем-бағдарлы жүйе, ондағы орталық элементтер, яғни болжалды оқу нәтижелері, оқыту-оқу және баға бойынша қызмет келісілген және бұл элементтердің барлығы ретті. Конструктивті үйлесу білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде қолданылуы тиіс, себебі оқыту және оқу тұтас жүйеде орын алады. Оқыту мен бағалаудың барлық тұстары жоғары деңгейде оқытуды қолдауға бапталған, сондықтан барлық білім алушылар анағұрлым жоғары деңгейлі оқыту үдерістерін қолдануға ынталандырылады.

1-сурет. Конструктивті үйлесу көрінісі

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім

Зерттеулерге негізделген ПБ маңызын мойындау бүкіл дүние жүзінде орын алуда (Flores, 2018). Педагогикалық оқу орындарының жұмысына ғылыми зерттеулерді біріктіру көптеген тұстарда кәсіпті дамытудың тиімді шешімі ретінде ұсынылды. Олар білім теориясы, зерттеулер мен оқыту тәжірибесі арасында нақты байланысты орната алуы тиіс. Зерттеулердің ПБ-дағы маңыздылығын және рефлексивті практиктерді дайындауға пайдалы екенін мойындау күнімен күнге артып келеді (Flores, 2018). Зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысанда жүзеге асырыла алынады. Қарапайым тілмен айтқанда, оқудың мазмұны мен әдістері, педагогикалық жобалар зерттеулерге негізделген. Бұл сондай-ақ педагогтар білім алушылардың өздерінің білімдері мен зерттеу дағдыларын жақсартуға бағдарланған әдістерді қолданады деген сөз. Сонымен қатар зерттеулерге негізделген ПБ педагогтар өздерінің жұмыстарын да, тұтас оқытуды да зерттейді дегенді де білдіреді. 1-ші кестеде соңғы зерттеулер (Сао және басқалар, 2021) кезінде анықталған зерттеулерге негізделген ПБ әртүрлі нысандары көрсетілген.

Зерттеулерге негізделген оқытудың мазмұны	Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге өздерінің академиялық білімдерін беру мен олардың өзіндік ойлауын дамыту үшін зерттеулері оқу материалдары ретінде қолданады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Оқыту әдістері мен курс дизайны зерттеулерге негізделген	Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық білім саласындағы зерттеулерін қолданады және өздерінің оқыту әдістерін тиісінше әзірлейді (Cochran-Smith 2005; Krokfors және басқалар, 2011).
Зерттеуге бағдарланған оқыту әдістерін қолдану	Оқу орындарының оқытушылары болашақ мұғалімдерге талдамалы ойлауды үйреніп, зерттеу негізінде өздерінің педагогикалық ойлау қабілетін дамытуға көмектесу үшін сұраныстарға қызметке негізделген курсты ұйымдастырады (Krokfors және басқалар, 2011).
Оқытушылар педагогикалық білім саласындағы зерттеушілер ретінде әрекет етеді	Оқу орындарының оқытушылары өздерінің педагогикалық тәжірибелерін, сондай-ақ педагогикалық білім беру тақырыптары бойынша зерттеулер жүргізеді (Cochran-Smith 2005).
Зерттеу жұмыстарына қатысқаны үшін болашақ мұғалімдерді көтермелеу	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулерді жүргізу тәжірибесін иелену үшін болашақ мұғалімдерді зерттеу үдерісіне қатыстырады (Visser-Wijnveen және басқалар, 2010).
Зерттеулер мен оқыту арасындағы өзара байланыс	Оқу орындарының оқытушылары зерттеулер мен оқыту арасындағы байланыс бірін бірі толықтырушы әрі айқын деп есептейді. Оқыту мен ғылыми зерттеулер жалпы және кең мағынада бірін бірі қолдайды.

1-кесте. Зерттеулерге негізделген ПБ (Cao, Postareff, Lindblom-Ylänne & Toom, 2021)

Педагогикалық білім әртүрлі әдістермен зерттеулерге негізделген білім беру тәсілдерін қолдана алады және мәдени мәнімен мен тәжірибеге қандай нысандары сәйкес келетінін ескеру маңызды. Зерттеулерге негізделген педагогикалық білімнің түпкілікті мақсаты – тәжірибеленуші мұғалімдерге педагогикалық ойлы, рефлексивті және оқытуға қызығушылығы бар, бағдарланған мұғалімдер болуға көмектесу. Мұғалімдердің педагогикалық ойлауы білім беру жаңалықтары мен құбылыстарын талдау және тұжырымдамалау, оларды анағұрлым күрделі оқу үдерістерінің бөлшегі ретінде бағалау, ұтымды әрі теорияға негізделген шешімдерді қабылдау, мұғалім ретінде өздерінің шешімдері мен әрекеттеріне негіздеу дегенді білдіреді. Олардың зерттеулерді қолдану, тіпті, оларды жүргізуге дайындығы олардың алда тұрған міндеттерін орындауға қабілетін арттырады (Toom және басқалар, 2010).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім оқу орындары оқытушыларының кәсіби дамуына ықпалын тигізіп қана қоймай, сондай-ақ оқытушы студенттердің де рефлексивті әрі тереңдетілген оқуына көмектеседі. Зерттеулерге қатыса отырып, студенттер сыни тұрғыдан ойлау, қиындықтарды шешу және рефлексивті дағдылар сынды жоғары бағаланатын кәсіби сапаларды иеленеді (Lipensberg, 2010). Демек, оқу орындары оқытушыларының оқытуға қызығушылығы жоғары, оларға мұғалімдерінің айтқанымен ғана шектелмейтін, мұғалімдері өздерінің оқушыларын бірлескен әрі интерактивті оқыту қызметіне жұмылдыра алуынан сабақ алатын (Berry, 2004).

Зерттеулерге негізделген педагогикалық білім беру іс жүзінде қолданылуы үшін ол зерттеу дағдыларын оқытуға, жеке зерттеу қызметін жүргізу және құраптауға бағытталуы керек, оны педагогикалық білім беру бағдарламасында көрсету керек. Бұдан басқа педагогикалық білім бағдарламалары өздерінің студенттерінің бойында зерделеу мен зерттеуге бағдарланған жұмыс істеу тәсілін дамытып, олардың зерттеу дағдыларын жетілдіруі тиіс. Зерттеуге бағдарланған рефлексивті жағтықтырушы маман болуы үшін көп уақыт пен теория, практика және олардың арасындағы байланысты терең ойлауға лайықты орын қажет. Сондықтан педагогикалық білімнің оқу бағдарламалары жаңа дағдылар жайлы ой толғау мен оларды өңдеу үшін мүмкіндік беруі тиіс.

Пәнаралық оқыту

Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту (CLIL)

CLIL (Пәндік-тілдік кіріктірілген оқыту) – бұл пәнді де, тілді де үйрену мен оқыту үшін қосымша тіл қолданылатын, екі деңгейлі білім беру тәсілі (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Сонымен қатар CLIL жалпы ұғымы екі тілдік оқыту, ағылшын тілінде оқыту немесе үнілу бағдарламасы сынды басқа тілдік бағдарламаларды да қамтиды (Coyle, 2007; Melisto, Marsh, and Frigols, 2008). Бірақ CLIL бұл тілдік бағдарламалардан пәнге де, тілге де бірдей деңгейде назар аударылатынымен ерекшеленеді (Coyle, 2008; Dalton-Puffer, 2008; De Zafrope, 2008; Marsh, 2012). Яғни тілді үйрену де емес, пәнді үйрену де емес, осы екеуінің комбинациясы болып табылады; сәйкесінше, тілге де, пәнге де назар аударылады. Көбінесе таралған пікірге қарамастан, CLIL шенберінде оқыту шет тілін қолдану және сол арқылы жүргізіледі, бұл тілдік емес пәндер шет тілінде оқытылатын тәсіл емес (Eurydice, 2006).

CLIL енгізу себептері – білім алушыларға анағұрлым тұтас білім беру тәжірибесін ұсыну, сондай-ақ сыныпта іске асырылған пән мен тілді оқыту нәтижесі болып табылады. CLIL-дің артықшылықтары неврология және білім беру саласындағы пәнаралық зерттеулердің нәтижелерімен дәлелденді (Coyle, Hood & Marsh, 2010). Осы артықшылықтардың арқасында CLIL әртүрлі құрылымдардағы мүдделі тараптардың аудартуда.

Білім бағдарламаларын қолдану тұрғысынан СІІЛ тәсілі инклюзивті және инклюд болып табылады: ол білім алушылардың жасына, қабілеттеріне және қажеттіліктеріне сәйкес кейбірдегісінің біріккендігі үшін еркін қатынасы (Coble, 2007). Әдеттегідей, СІІЛ-ді екі деңгейге бөліп қарастыруға болады: бірінші деңгейде еркін үйрену, яғни еркін біріктірілген немесе жобалар арқылы (мысалы, өмір саятты, спорт және мерекелер) БББ енгізіліп, БББ бір немесе бірнеше пәнімен байланыстырыла алынады.

Екінші деңгейде СІІЛ-ді меншік арқылы (мысалы, тарихи ерекшеліктер арқылы) немесе ақпараттық арқылы (мысалы, ақпараттық қажеттіліктер арқылы) қарастыруға болады немесе білім алушы БББ қолдануымен біріктірілетін ауқымды тәсілді қолдана алады. Кейінгі келері СІІЛ-дісі бір пәнге ғана бағытталынды, әртүрлі пәндер немесе тақырыптар байланысы арқылы дамиды. Сабактық материалды жеке жасап, пәндер бойынша БББ пәнге ұстап, қолдануға мүмкін. Практикалық тұрғыдан алғанда, сабақтарды жасап, оқу үлгісін біріктіріп, пәндерді ерекшеліктеріне сәйкес біріктіріп, біріктіріп пәндер бойынша біріккен жұмысты көздейді. Бірақ қандай тәсіл жергілікті жағдайға сәйкес келетіндігін білу үшін зерттеулер жүргізу қажет.

СІІЛ-ді кіріктіретін қолданушының оқу бағдарламасының бөліміне ерекше көңілді 2-3 сабақтың бірі етілінен тұратын бір келесінен ұсыныс жасап, оқушының және оқушының модульдерді қолдануын анықтайтын ұзақ тәсілдерге дейін. Кейбір сәтті мысалдарға екі тілді секциялары бар мектептер жатады, онда пәндер ұзақ уақыт бойы басқа тілді қолдана отырып оқылады (Coble және басқалар, 2004).

STEM-ді білім беру, инженерия, математика және өнер

Жұмыс жасап, ғылым, өнер мен математика және өнерлік, басқа сияқты пәндерді STEM-ді білім беру, кейбір немесе барлық – ғылым, инженерия мен математика – төрт пәнді пәндер мен шынайы әлемнің қызықтылықтары арасындағы байланыстарға негізделген бір сыныпқа, бөлек немесе сабақты біріктіру әрекетін ретінде анықтауға болады (Mishra және басқалар, 2014). STEM-ді білім беру, білім алушылардың бойында ғылым, инженерия және өнердің мүмкіндігін және оның өмір мен жағдайға қолданылатын мәнін түсіну қабілетін дамыту үшін STEM-сабақтарын зерттеуге негізделген жобалар мен оқытуға студенттерді анықтайды (Feinstein және басқалар, 2013).

Белсенді оқыту, жобалық оқыту, сондай-ақ сыныптың және қауымдастықтан тыс оқытуын әртүрлі шарттары мен АКТ қолдану сынды, білім алушыларға бағдарланған белсенді әдістерді қолданады. Екінші жағынан, ғылым-жератыстанды білім беру ғылым арқылы оқыту және ғылымды басқа пәндермен біріктіру арқылы STEM-мен STEAM-ді («A» – шығармашылық (art)) оқыту бағытына назар аударатын құрылымға бағдарлануы тиіс. Қазақстандағы БББ-да «A», кем дегенде, болашақ педагогтарға гуманистік дағдыларды дамыту бағытына тиіс.

Білім беру, ақпараттық және коммуникациялық технологиялар (АКТ) қолдану және білім беру

Жарамды ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) мұғалімдер мен білім алушыларға оқыту мен үйрену үдерісін ынталандыру мен жетілдіру үшін инновациялық оқу ортасын ұсынады. Бұл жерде онлайн оқыту немесе аралас және гибриділік оқыту сынды және білім беру тұжырымдамалары арасында Pérez-Pérez және басқалар, 2011. Гибриділік немесе аралас оқыту толық онлайн-оқытумен салыстырылды, веб-құралдар мен материалдарды қолданып, сыныпты құрғын оқытуды біріктіру (Garrison & Kanuka, 2004), ретінде анықтауға болады. Аралас немесе гибриділік оқыту дәстүрлі оқыту нысанларына қосымша ретінде маңызы артып келеді. Кейбір оқу екі тараптан да қолданылады, алайда олардың айырмашылықтары да бар. Аралас оқыту сыныптағы дәстүрлі құрғын оқыту, электрондық оқыту мен өңін өңі оқытудың тұрақты оқығандарға негізделген әртүрлі оқыту үлгісін біріктіру ретінде анықталуға болады, гибриділік оқыту, өңін оқыту үлгісін біріктіру, бір белгілі құрғын оқыту үлгісін анықтайды (Koohang және басқалар, 2006).

Аралас оқыту нысанлары маңызы оқыту үдерістерін анықтайды да, нәтижелілігі де арттыруға қабілетті, ал кейбір зерттеушілер аралас оқыту дәстүрлі оқыту үлгісімен салыстырғанда да тиімдірек әрі нәтижелірек бола алады деп есептейді (Garrison & Kanuka, 2004). Аралас оқытудың басқа артықшылықтары ретінде ынталандыру, студенттердің қызығушылығы, пәнділік пен мағұрары жолары қызығушылық деңгейін анықтауға болады (Koohang және басқалар, 2006).

Білім алушылардың қызығушылығы жоғары болған кезде, әдетте, аралас немесе гибриділік оқыту нысанлары оқыту сапасын арттыруға көмектеседі (Ogundimu & Oshin, 2003). Педагогикалық білім беру шеңберінде болашақ мұғалімдер әртүрлі сындық құралдар мен платформаларды қалай қолдану керектігін оқығандарынан үйреніп алады. Әдеттегідей, оқытушылар қолданатын сындық құралдарды және оқыту әдістерін инклюд әрі пайдалануға қолданушы қажет ететін пәнділік, сындық және қолданушы жағдайлар сынды бейнелік пен кеңейткен өлшемдер арқылы қалай етіп отыратынын, сындық құралдарды қолдану дағдыларын қалай оқу орындарынан оқытушыларға ғана емес, сондай-ақ болашақ мұғалімдер де үйреніп алады.

Әдебиеттер тізімі:

Білім туралы (2007). Қазақстан Республикасының Заңы, 27.12.2019 жылғы өзгерістермен.

Үздіксіз білім беру тұжырымдамасын бекіту туралы (2021). Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 8 шілдедегі №471 қаулысы.

Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and teacher education*, 20(2), p. 107-128.

Berry, A. (2004). Self study in teaching about teaching. In J. J. Loughran, M. L. Hamilton, V. K. LaBoskey, & T. Russell (Eds.), *International handbook of self-study of teaching and teacher education practices*. Dordrecht: Springer. 1295-1332.

Biggs, J. (1996). Enhancing Teaching through Constructive Alignment. *Higher Education*, 32, p. 347-364.

Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University*. Maidenhead, UK: Open University Press.

Boud, D. & Falchikov, N. (2006): Aligning assessment with long-term learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 31(4), p. 399-413.

Cao, Y., Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S. & Toom, A. (2021). A survey research on Finnish teacher educators' research-teaching integration and its relationship with their approaches to teaching. *European Journal of Teacher Education*.

Cochran-Smith, M. (2005). Teacher Educators as Researchers: Multiple Perspectives. *Teaching and Teacher Education*, 21(2), p. 219-225.

Coyle, D. (2007). Content and Language Integrated Learning: Towards a Connected Research Agenda for CLIL Pedagogies. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 10(5), p. 543-562.

Coyle, D. (2008). CLIL - a Pedagogical Approach From the European Perspective. In *Encyclopedia of Language and Education*, edited by N. Hornberger, p. 1200-1214. Boston: Springer US.

Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge: Cambridge University Press.

Dalton-Puffer, C. (2008). Outcomes and Processes in Content and Language Integrated Learning (CLIL): Current Research From Europe. In *Future Perspectives for English Language Teaching*, edited by W. Delanoy, and L. Volkman, p. 1-19. Heidelberg: Carl Winter.

Day, C., Elliot, B., & Kington, A. (2005). Reform, standards and teacher identity: Challenges of sustaining commitment. *Teaching and teacher Education*, 21(5), p. 563-577.

De Zarobe, Y. R. (2008). CLIL and Foreign Language Learning: A Longitudinal Study in the Basque Country. *International CLIL Research Journal*, 1(1), p. 60-73.

European Agency. *Profile of Inclusive Teachers*. <https://www.european-agency.org/projects/te4i/profile-inclusive-teachers>

Eurydice. 2006. *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe*. Brussels: Eurydice.

Feinstein, N. W., Allen, S., & Jenkins, E. (2013). Outside the pipeline: Reimagining science education for nonscientists. *Science*, 340(6130), p. 314-317

- Flores, M.A. (2018). Linking Teaching and Research in Initial Teacher Education: Knowledge Mobilisation and Research-informed Practice. *Journal of Education for Teaching*, 44 (5), p. 621–636.
- Florian, L., & Black-Hawkins, K. (2011). Exploring inclusive pedagogy. *British Educational Research Journal*, 37(5), p. 813–828.
- Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: the broaden-and-build theory of positive emotions. *American psychologist*, 56(3), p. 218.
- Garrison, D. R., & Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *The internet and higher education*, 7(2), p. 95-105.
- Guskey, T.R. (1989). Attitude and perceptual change in teachers., 13, p. 439-453.
- Hazelkorn, E., Ryan, C., Beernaert, Y., Constantinou, C., Deca, L., Grangeat, M., Karikorpi, M., Lazoudis, A., Pintó, R. & Welzel-Breuer, M. (2015). *Science Education for Responsible Citizenship*. European Commission: Directorate-General for Research and Innovation, Science with and for Society.
- Hökkä, P., Eteläpelto, A., & Rasku-Puttonen, H. (2012). The professional agency of teacher educators amid academic discourses. *Journal of Education for Teaching*, 38(1), p. 83-102.
- Jones, S. (2003). Measuring the quality of higher education: linking teaching quality measures at the delivery level to administrative measures at the university level. *Quality in Higher Education*, 9(3), 223-229.
- Koolang, A., Britz, J., & Seymour, T. (2006). Panel Discussion, Hybrid/blended learning: Advantages, Challenges, Design and Future Directions. In *Proceedings of the 2006 Informing science and IT education joint conference* (p. 155-157).
- Krokfors, L., Kynäslähti, H., Stenberg, K., Toom, A., Maaranen, K., Jyrhämä, R., Byman, R. & Kansanen, P. (2011). Investigating Finnish Teacher Educators' Views on Research-based Teacher Education. *Teaching Education*, 22(1), p. 1–13.
- López-Pérez, M. V., Pérez-López, M. C., & Rodríguez-Ariza, L. (2011). Blended learning in higher education: Students' perceptions and their relation to outcomes. *Computers & education*, 56(3), p. 818-826.
- Lunenberg, M. (2010). Characteristics, scholarship and research of teacher educators. In P. Peterson, E. Baker, & B. McGaw (Eds.), *International encyclopedia of education* (p. 676-680). Oxford, UK: Elsevier.
- Marsh, D. (2012). *Content and Language Integrated Learning (CLIL). A Development Trajectory*. Córdoba: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Córdoba.
- McHisto, P., Marsh, D. & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL. Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education*. London: Macmillan.
- Moore, T. J., Stohlmann, M. S., Wang, H. H., Tank, K. M., Glancy, A. W., & Roehrig, G. H. (2014). Implementation and integration of engineering in K-12 STEM education. In *Engineering in Pre-College Settings: Synthesizing Research, Policy, and Practices* (p. 35-60). West Lafayette: Purdue University Press.
- OECD (2020). *Raising the Quality of Initial Teacher Education and support for early career teachers in Kazakhstan*. OECD Education Policy Perspectives, No. 25, OECD Publishing, Paris.
- Osguthorpe, R. T., & Graham, C. R. (2003). Blended learning environments: Definitions and directions. *Quarterly review of distance education*, 4(3), p. 227-33.

- Parpala, A., & Postareff, L. (2021). Supporting high-quality teaching in higher education through the How UTeach self-reflection tool. *Journal of Pedagogical Research*, 4, 2021.
- Postareff, L., Lindblom-Ylänne, S., & Nevgi, A. (2008). A follow-up study of the effect of pedagogical training on teaching in higher education. *Higher Education*, 56(1), p. 29-43.
- Prosser, M., & Trigwell, K. (2014). Qualitative Variation in Approaches to University Teaching and Learning in Large First-Year Classes. *Higher Education*, 67, p. 783-795.
- Pylhä, K., Pietarinen, J., & Soini, T. (2012). Do comprehensive school teachers perceive themselves as active professional agents in school reforms? *Journal of Educational Change*, 13(1), p. 93-110.
- Salamanca Statement (1994). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Salamanca: UNESCO, Ministry of education and Science. <https://www.unepan-agency.org/sites/default/files/salamanca-statement-and-framework.pdf>
- Saloviita, T. 2018. Attitudes of Teachers Towards Inclusive Education in Finland. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/00313831.2018.1541819>
- Sharplin, E., Ibrishova, A., Shamayev, D., Rakisheva, A. (2020). Analysis of Teacher Education in Kazakhstan in Context of Modern International Practice. *Bulletin of KazNU. Pedagogical Series*, 64(3), pp. 12-27.
- The Universal Declaration of Human Rights (1948). <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>
- Timperley, H. S., & Phillips, G. (2003). Changing and sustaining teachers' expectations through professional development in literacy. *Teaching and teacher education*, 19(6), p. 627-641.
- Toom, A., Kytölähti, H., Krekšins, I., Lyytinen, R., Bynan, R., Stenberg, K., Manninen, K., & Kuisanen, P. (2010). Experiences of a research-based approaches to teacher education: Suggestions for future policies. *European Journal of Education*, 45(2), p. 331-344.
- Tran, N., Charbonneau, J., Bentez, V.V., David, M.A., Tran, G., & Lacroix, G. (2016). Tran et al conference ISPT 2016
- Tynjälä, P., Hakkinen, P., & Hannula-Innen, R. (2014). TEL at work: Toward integration of theory and practice. *British Journal of Educational Technology*, 45(6), p. 990-1000.
- Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R.M., Verloop, N., & Visser, A. (2016). The Ideal Research-teaching Nexus in the Eyes of Academics: Building Profiles. *Higher Education Research & Development*, 29(2), p. 193-210.
- Voogt, J., Westbroek, H., Handelzalts, A., Walraven, A., McKenney, S., Pieters, J., & De Vries, B. (2011). Teacher learning in collaborative curriculum design. *Teaching and teacher education*, 27(8), p. 1235-1244.
- Akerlund, G. S. (2007). Constraints on academics' potential for developing as a teacher. *Studies in higher education*, 32(1), p. 21-37.